

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čekovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Maribor in Ptuj v ospredju tedenskih dogodkov V Ljubljani — v Moskvi

V zadnjih tednih političnih počitnic v naši državi je Slovenija v ospredju z važnimi prireditvami, katere niso pritegnile v krog gledalcev ter občudovalcev le domačine, ampak občinstvo iz vseh delov države ter izozemstva. Oči celotnega katoliškega sveta so bile v minulem tednu uprte v Ljubljano, kjer se je vršil veličasten kongres Kristusa Kralja, kateri je vtisnil lepi slovenski zemlji pečat trajnosti.

Tekoči teden sta otvorili za štajerske kraje znameniti in pomembni prireditvi v Mariboru in Ptuj.

Osmi Mariborski teden

Z drevoredi zastav okrašeni Maribor se je postavil zadnjo soboto s slovesno otvoritvijo VIII. Mariborskega tedna, kateri obeta pri sončnem vremenu najboljši obisk iz naše države in sosednje Nemčije.

V zastopstvu g. bana je otvoril okusno z obrtno razstavo prirejeno prireditelju načelnik banske uprave g. dr. Trstenjak. Številne odlične osebnosti iz krogov uradništva, duhovščine, vojaštva in zastopnike organizacij je pozdravil predsednik Mariborskega tedna g. dr. Fr. Lipold, kateri je uvodoma pozval navzoče, naj zakličejo trikratni živijo kralju Petru II., na kar je zaigrala vojaška godba državno himno. Po pozdravu je sporočil predsednik Mariborskega tedna, da so poslali k otvoritvi brzojavne pozdrave g. predsednik senata dr. Anton Korošec, predsednik Akademije znanosti in umetnosti dr. Krek, škof dr. Tomažič, ljubljanski župan, zagrebški ter ljubljanski velesejem in Putnik iz Beograda.

Za predsednikom je izrekel v imenu mestne občine g. župan dr. A. Juvan zahvalo vsem odbornikom Mariborskega tedna, trgovcem, industrijcem in obrtnikom, kateri požrtvovalno sodelujejo že osem let pri razstavah Mariborskega tedna in ustvarjajo ter razširjajo Mariboru ugled in dobro ime.

Odlični gostje so si ogledali veliko tekstilno razstavo v unionski dvorani in obrtno v vseh treh nadstropjih dekliške šole v Cankarjevi ulici.

V soboto zvečer in v nedeljo dopoldne je presenetil Mariborski teden številne obiskovalce s čisto novo prireditvijo z nastopom slovenskih narodnih noš, katere so izvajale narodne običaje na železničarskem športnem igrišču, kjer je nastopila pred tedni naša mladina ob priliki mladinskih dnevov.

Že pri prvem nastopu v soboto je občudovalo nastop skupin narodnih noš iz raznih krajev Štajerske, Prekmurja in Bele Krajine 8000 gledalcev.

700 letni jubilej v Ptuj

Za obmejnimi Mariborom ni hotel zaostati starodavni in zgodovinsko tolikanj znameniti Ptuj z mogočno proslavo sedemstoletnice obstoja minoritskega samostana, ki je bil ter ostane za Slov. štajersko največje verske in kulturne važnosti.

Pred kongresom tretjerednikov

Ptuj je pričel svojo veliko prireditev že v petek, 4. avgusta, zvečer z dobro obiskano uprizoritvijo Petančičeve igre »Kuga« na okrašenem ter prostornem samostanskem dvorišču. Pozornica, ki je bila nalašč zgrajena za to igro, predstavlja minoritski samostan s cerkvijo in ji je dajala posebno privlačnost za gledalce bogata razsvetljava.

Omenjeni ter izborni posrečeni igri je sledil v soboto otroški praznik, kateri je privabil na Minoritski trg 3000 otrok s Ptujkega polja, Haloz in iz Slov. goric. Zbrani mladini je govoril p. Inocencij Končnik. Prihod šibeniškega škofa p. Hieronima Milete je pozdravila mladina z ljubkim mahanjem z robci. Škof je blagoslovil novo zastavo Marijinega vrtca z Dornove. Sledila je slovesna škofova sv. maša, pri kateri so peli otroci v srce segajoče evharistične in Marijine pesmi.

Popoldne v soboto je bil na istem prostoru slovesen blagoslov, nato je bila uprizoritev »Kuge« za mladino.

Takoj po končani predstavi so se zbrale ljudske množice na Minoritskem trgu za nočno procesijo z Najsvetejšim v siju plamenic. Presv. Rešnje Telo je nosil ptujski prošt g. Greif, narod pa je prepeval nabožne pesmi. Krog ene ure v noči se je vrnila procesija na Minoritski trg, kateri je kar migljala od gorečih plamenic.

Pred sv. mašo je v navdušenem govoru orisal očiščujoči zgled sv. Frančiška in delo njegovih ustanov g. p. Odilo Hajnšek. Sv. mašo je daroval g. prošt Greif. Ob koncu službe božje, katero so povzdigovalle goreče plamenice, je zaorila proti nebu iz vrst vernega ljudstva zahvalna pesem za vse dobrote, katere so prejeli štajerski Slovenci v teku 700 let od očetov minoritov.

Veličasten potek kongresa

Glavna prireditev je bila v nedeljo, dne 6. avgusta, predpoldne in popoldne. Ob šestih zjutraj je bila v minoritski cerkvi sv. maša in obhajilo tretjerednikov. Kmalu po jutranji službi božji se je začel Minoritski trg polniti z ljudskimi množicami, katere so navdušeno sprejele mariborske

Dva kongresa sta se vršila istočasno. Oba v središčih slovanskih narodov. Eden v središču največjega slovanskega naroda: v Moskvi. Drugi v prestolnici številčno najmanjšega slovanskega naroda: v Ljubljani. Na obeh je zvenela slovanska beseda, slovanski vzkliki so kipeli kvišku, slovanska pesem je polnila ozračje. In vendar kakšna razlika med obema kongresoma! Duh, ki daje življenje, povzročuje mišljenje, narekuje delovanje, je bil različen. V Moskvi na kongresu brezbožnikov je govoril Bogu, veri in cerkvi sovražni duh. Duh, ki zanikuje Boga in se punta proti njemu. Duh, ki ponižuje človeka do živali in pod žival. Duh, ki vceplja poganstvo v srca posameznikov in v dušo naroda. Duh Antikrista. V Ljubljani pa je vladal Kristusov duh. Kristus kralj poedincem in človeškemu občestvu: to je bila misel, ki je prevladovala na vseh prireditvah ljubljanskega kongresa. Živel Kristus Kralj: ta vzklik je kipel proti nebesom iz grl tisočeri in tisočeri.

Kongresa v Moskvi in v Ljubljani sta bila prireditvi dveh front, ki sta v neprestani borbi med seboj ter se boreč širila po svetu. Pred dvema letoma je nadškof dr. Jeglič na velikem zborovanju mož in mladeničev v Celju govoril o teh frontah. »Satan ima že svojo fronto,« tako je vzkliknil nekaj dni pred svojo smrtjo, »pa ima tudi Kristus svojo fronto. Toliko pogumne mladine, toliko mož iz vseh vrst, ki ste tu zbrani, to je Kristusova fronta.« Kako bi se radoval veliki škof Jeglič, če bi bil doživel ljubljanski kongres Kristusa Kralja, to velelepo in prekrasno uspelo prireditev Kristusove fronte! Saj se zastopniki raznih narodov in držav, ki so se udeležili ljubljanskega kongresa, niso mogli dovolj načuditi in dovolj pohvaliti versko gorečnost slovenskega ljudstva in njegovo brezpogojno vdanost Kristusu in njegovi Cerkvi!

Oba kongresa — ljubljanski in moskovski — nista samo hipni manifestaciji dveh nasprotujočih si sil, marveč bosta trajala naprej v svojih učinkih in sadovih. Iz Moskve se bo brezbožniška propaganda razmahnila ne samo po Rusiji, marveč po vsem svetu. In z njo se bo širil duh, ki je nesreča za poedince in človeštvo, posebej še za slovanske narode. Duh mrznje, sovražstva in borbe med stanovi, narodi in državami. Iz Ljubljane pa je zavel po slovenski domovini in tudi med druge katoliške narode osvežujoči val Kristusove resnice in ljubezni, ki edina more rešiti človeka, državo in svet. Naj bi ta val, ki je na ljubljanskem kongresu objel tisoče in tisoče slovenskih src, zajel vso dušo našega naroda! Kristus Odrašenik in Kralj, bodi neusahljiv vir naših moči!

Nadaljevanje na 2. strani

Narodni tabor v Slov. Konjicah!

Dne 27. avgusta t. l. bo v

Slovenskih Konjicah velik narodni tabor

na katerem govori slovenska ministra, senatorji in narodni poslanci.

Organizirajte po vseh občinah čim obilnejšo udeležbo!

ga škofa dr. Tomažiča, kitajskega škofa Cenga, kateri je obiskal z ljubljanskega kongresa Maribor in od tam Ptuj, ter oba slovenska ministra dr. M. Kreka in Fr. Snoja. Med sprejemom odličnikov na Minoritskem trgu so se zbirali pred kolodvorom udeleženci za sprevoz, ki je krenil k slovesni službi božji. Na čelu sprevovala je jezdira konjenica v narodnih nošah in člani fantovskih odsekov, za njo so korakali fantovski odseki, mladci, dekleta in mladenke v krojih, gasilci, sledile so narodne noše, tretjeredniki, članice Marijinih družb, zastopniki raznih organizacij in lepe skupine na okrašenih vozovih. Minoritski trg je sprejel na tisoče in tisoče ljudstva.

Slovesno službo božjo je opravil naš škof dr. Tomažič, kateri je pred sv. mašo imel krasen verski nagovor, v katerem je opisal obnovitveno delo sv. Frančiška v času, v katerem je deloval, in je pokazal na sličnost današnjih dni s Frančiškovo dobo.

Sv. maša je bila spremljana od ljudskega nabožnega petja.

Po sv. maši je otvoril kongres tretjerednikov ptujski gvardijan g. Mirko Godina s pozdravom na vse navzoče odličnike ter vernike in s predlogom, da se pošlje vdanostna brzojavka kralju Petru II. in pozdravni brzojavki predsedniku senata dr. A. Korošču ter banu dr. M. Natlačenu.

Navdušeno sprejetim brzojavkam sta sledila govora g. Mihelčiča in urednika »Slovenca« Fr. Terseglava. Prvi je govoril o verskem življenju v družini, drugi o zemljskem življenju tretjerednikov.

V nedeljo popoldne ob treh se je vršil na samostanskem dvorišču velik koncert ljutomerskega in ptujskega pevskega okrožja, pri katerem se pelo 300 pevcev pod vodstvom predsednika Pevske zveze g. inspektorja Marka Bajuka iz Ljubljane.

Slovesno proslavo 700 letnice sta zaključili ponovitev igre »Kuga« in umetna razsvetljava mestnega parka.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Predsednik vlade z več ministri pri g. lr. A. Korošču. Predsednik vlade in notranji minister Dragiša Cvetkovič, ki se mudi na Bledu, je obiskal 5. avgusta popoldne g. predsednika senata dr. A. Korošca, kateri je na letovanju v Begunjah na Gorenjskem. Obenem s predsednikom vlade so prišli v Begunje še zastopnik prometnega ministra in minister brez listnice g. Džafer Kulenovič, poštni minister Jovan Altiparmakovič, minister za socialno politiko in ljudsko zdravje Rajakovič in minister za kmetijstvo inž. Nikola Bešlič. Predsednik senata g. dr. Anton Korošec je vse pridržal na kosilu, ki se ga je udeležil poleg navedenih še bivši minister g. Magarašević. V zgodnjih popoldanskih urah je prišel v Begunje k predsedniku dr. Korošču tudi minister za gozdove in rudnike g. Ljubomir Pantič.

V DRUGIH DRŽAVAH

Okrog pogajanj za zvezo: Anglija, Francija, sovjetska Rusija. Čitatelje smo že seznanili z dejstvom, kako se vršijo v Moskvi dolga pogajanja za sklenitev trozveze Anglija, Francija in Rusija, ki bo protiutež zveze Nemčija, Italija in Japonska. Moskovski pogajanja so z vsem zavlačevanjem od ruske strani toliko napredovala, da je odpotovalo kot na zaključek poga-

janj za sklenitev trozveze angleško-francosko vojaško zastopstvo 5. avgusta v Moskvo, kjer bodo začela še pogajanja treh generalnih štabov bodoče trozveze. Sovjetski diktator Stalin je izrazil željo, da se osebno sestane s francosko in angleško vojaško komisijo. Srečanje med Stalinom in predstavniki velesil bo pri slovesnem sprejemu, ki bo prirejen v moskovskem Kremlju na čast obeh vojaških odposlanstev. Vožnja do Leningrada bo trajala pet dni.

V znamenju resnosti položaja. V minulem tednu je bil angleški parlament poslan na poletne počitnice. Prejšnja leta je večina članov vlade in parlamenta prebila poletni odmor v tujini. Letos pa morajo angleški ministri ob parlamentarnih počitnicah do začetka oktobra ostati v Londonu. Angleški poslanci so naprošeni, naj ostanejo vedno v zvezi s predsedstvom

K položaju v Španiji

Dokler je divjala v Španiji državljanska vojna, smo videli krog generala Franca zbrane: falangiste (fašiste), monarhiste ter krščanske demokrate. Vse te skupine so se zmagovito bojevale pod skupnim imenom »nacionalisti« proti levičarjem, kateri so združevali pod skupno rdečo zasta-

zbornice, da bi se mogla v primeru potrebe sklicati izredna seja. Če bi dopuščal mednarodni položaj, bi imeli v Angliji volitve 21. oktobra. Radi občega vznemirjenja ter še vedno grozeče vojne nevarnosti pa še ni glede volitev nobene končno veljavne odločitve Del vlade je sploh za odložitev volitev pri sedanjem položaju in hoče posnemati Francijo in podaljšati delovno dobo sedanjega parlamenta za dve leti. Za razpis volitev je le opozicija, ki si mnogo obeta od volilnega boja. Našteti ukrepi angleške previdnosti so znamenje, da je položaj v Evropi zelo resen.

Fotografija nove češke vojske. Ko je zasedel Hitler Češko in Moravsko, je dal obljubo, da se bo osnovala za vzdrževanje reda in miru v tako zvanem pokroviteljstvu ali protektoratu nova češka vojska. Vrhovni poveljnik te armade bo predsednik protektorata rajhovski Nemeč Neurath. Nova češka vojska, ki bo štela 280 častnikov in 7000 mož, se bo rekrutirala iz bivših članov češke vojske, njihove vrste pa bodo izpopolnjene s prostovoljci, ki se bodo morali obvezati za 25 letno službovanje. Predsednik češko-moravske vlade Čeh Hacha bo vodil upravne posle nove armade, koje poveljnik bo generalni inšpektor ali nadzornik s sedežem v Pragi. Generalnemu inšpektorju bodo podrejeni inšpektorji v Pragi, Brnu ter Kraljevem Gradcu.

Veliki manevri italijanske in nemške armade. V minulem tednu so pričeli v dolini reke Po veliki manevri italijanske vojske, v katerih preizkušajo vsa moderna tehnična sredstva na podlagi najnovejših izkušenj, katere so prinesli v Italijo italijanski prostovoljci, kateri so se udeleževali dolgotrajnih bojev na strani generala Franca v španski državljanski vojni. — Nemška oborožena sila si je izvolila za maneversko področje vso severozapadno Nemčijo. Glavni namen nemških vojaških vaj je obramba omenjenega ozemlja pred zračnimi napadi. Šef nemškega generalnega štaba je povabil na vaje samo italijanske generale in šefa madžarskega generalnega štaba, vsi drugi tuji so pa tokrat izključeni kot opazovalci.

Bilanca napadov irskih strahovalcev. Irci imajo sicer samostojno državo, a zahtevajo, da se pridruži Irski tudi protestantska irska pokrajina Ulster in povsem zgine z Irske angleško vojaštvo. Ker navedenih zahtev noče izpolniti Anglija mirnim potom, se je osnovala tajna strahovalna in dobro razpredena organizacija, ki se imenuje »Ira« in hoče Angleže z napadi na javna angleška poslopja prisiliti, da ustrezajo njihovim zahtevam. Napadi ali atentati »Ire« so se tako razmnožili, da je izdala angleška vlada poseben zakon proti irskim strahovalcem ali teroristom, kateri so zagrešili od 18. januarja do danes v šestih mesecih 127 atentatov in so obsodila sodišča prijete krivce na 604 leta zapor.

vo: komuniste, socialiste, anarhiste ter liberalce. Po zmagi nacionalnega tabora nad rdečim so se začele zmagovite nacionalne skupine krhati ter si nasprotovati.

General Franco je kot poglavar boljše vizma osvobodene španije preveč zaposlen z vladnimi posli in radi tega je začela ti-

ščati v ospredje nujnost imenovanja novega ministrskega predsednika in vlade. Pri tem vprašanju so se pojavile velike težkoče.

Najmočnejša veja med nacionalisti so falangisti ali fašisti, katere vodi dosedanji notranji minister Suner, ki je zet generala Franca. Proti Suneru so pa vsi generali, kateri so pomagali Francu do končne zmage. Generali zahtevajo spremembo notranje in zunanje politike. V notranji politiki so proti vsakim fašističnim poskusom in za obnovev monarhije; v zunanji politiki pa proti navezanju Španije na usodo Italije ter Nemčije ter za strogo nepristranost.

Nasprotstva v bivšem nacionalnem taboru skušajo izrabiti zase komaj premagani rdečkarji, katerim se pridružujejo ponekod že tudi vojaki, ker so nezadovoljni radi znižanja porcij hrane in mezd. Pojavljajo se že tudi letaki, ki napovedujejo skorajšnji izbruh protirevolucije. V mestu Bilbao so morale fašistične čete razorožiti redno vojsko, med katero se je širil upor.

Po španskem uradnem poročilu je »neka banda rdečih« napadla tri kilometre daleč od Talavere poveljnika španske nacionalistične garde in madridskega policijskega inspektorja generala Gaberdona. Napadali so napadli poveljnika s strelji iz zasede, ko se je peljal mimo v avtomobilu. Poveljnik Gaberdon in njegov šofer Dies sta bila pri tem napadu ubita.

Da so povojne homatije v Španiji resnega značaja, dokazuje dejstvo, da je

Le ključavničar zna napraviti ključ

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno.

španska oblast popolnoma zaprla špansko-francosko mejo za ves promet. Prepovedan je vsak uvoz tujih in izvoz španskih časopisov.

Na generalu Francu je sedaj ležeče, če bo kos povojnemu položaju z usmerjanjem pametne notranje in zunanje politike, katero bo morala zasledovati nova vlada, ker sicer bodo brezplodni prepiri v taboru nacionalistov pomagali do nevarnega drugega porasta komaj zlomljenim a najbrž še danes na tihem združenim rdečim.

Po najnovjših poročilih bo prevzel vodstvo falangistov general Franco in bo poskušal pritegniti k sodelovanju tudi nasprotnike sedanjega režima ter izločiti preveč napete člane dosedanjega vodstva falange.

*

ponskih čet je železnica, ki pelje iz Kantona proti Hankavu, ki se še vedno nahaja v kitajski oblasti. To bi bila zadnja železnica, ki jo Kitajci še imajo in ki bi padla pod oblast Japoncev.

Japoncem preti vojna z Rusijo

Že dalje časa se vršijo ob mandžurski meji v zraku in na kopnem prav resni spopadi med sovjetskimi ter japonskimi četami. Ti spopadi se polagoma pretvarjajo v prav resno vojno. Japonci so začeli umikati iz srednje Kitajske in iz doline razlite reke Jangce svoje čete ter jih premeščati v Mandžurijo na mejo Zunanje Mongolije, kjer se razvijajo v vedno večjem obsegu boji z Rusi. Poleg pehote prevažajo Japonci v ogroženo ozemlje tudi letala ter težke topove. Veliko premikanje japonskih čet je opaziti tudi v južno-zapadnem delu kitajske pokrajine Honan. V pokrajini Šansi so onemogočile velike poplave vsa vojna gibanja Japoncev. Kitajci, ki so v ugodnejšem položaju kot branilci iztrganega jim ozemlja, so prizadjali v zadnjem času japonski armadi hude izgube. Beleženo je znak, da računa Japonska na vojno z Rusijo in da se bo omejila na Kitajskem na obrambo svojih dosedanjih postojank.

Nov položaj na Daljnem vzhodu

Preokret pri pogajanjih v Tokiu

V našem listu smo pisali, da sta se v Tokiu pobotali po dolgovernih pogajanjih Anglija ter Japonska in se je Anglija zavezala, da ne bo podpirala več kitajskega maršala Čangkajšeka v nad dve leti trajajoči japonsko-kitajski vojni. Toliška popustljivost Angležev je presenetila ter razočarala Kitajce ter vse one države, katere so proti brezobzirni osvojevalni politiki Japoncev. Angleško obljubo o nevmešavanju je v prilogi Kitajski oblažil predsednik Združenih ameriških držav Roosevelt, kateri je odpovedal Japonski l. 1911 sklenjeno trgovinsko pogodbo. Ta Rooseveltov korak je povzročil zastoj v angleško-japonskih zaključnih pogajanjih v Tokiu. Japonska se je postavila na stališče, da mora priznati Anglija na Kitajskem samo japonsko valuto ter da mora izročiti severno-kitajski japonski vladi vse srebro, ki je shranjeno v bankah v angleških četrtih (koncesijah) od Japoncev zasedenih kitajskih obmorskih mest. Anglija pa priznava kitajski dolar kot plačilno sredstvo v zasedenem ozemlju in je ravno priznavanje kitajskega denarja v od Japoncev osvojenih kitajskih pokrajinah ter mestih najtrdnjše zveza Anglije z maršalom Čangkajšekom. Japonci so prepričani, da igra Anglija glede kitajske valute vlogo zavlačevanja in obstoja nevarnost, da bodo tokijska pogajanja popolnoma zaspala.

Zgoraj omenjena prekinjena tokijska pogajanja so nadaljevali v japonski prestolnici v tem tednu. Kot pritisk na potek in ugoden zaključek teh pogajanj so zbrali Japonci v bližini angleške kolonije na Kitajskem Hongkong čete. Japonsko ogroža-

nje Honkonga zasleduje dvojni cilj. Ena japonska ofenziva bi naj zasedla vse ozemlje, katero meji na angleško kolonijo. S tem korakom bi Japonci angleški Hongkong povsem obkolili in odrezali od sveta. To bi storili v primeru, ako bi se sedanja pogajanja med Anglijo in Japonsko končala z neuspehom. Drugi cilj ja-

Po krščanskem svetu

Kitajski misijonski škof v Mariboru in okolici. Kitajski misijonski škof Čeng, kateri se je udeležil kongresa Kristusa Kralja v Ljubljani, je obiskal v minulem tednu na povabilo našega vladike dr. Ivana Jožefa Tomažiča Maribor. Iz Maribora se je odpeljal v spremstvu škofa dr. Tomažiča v Slov. Bistrico, kjer je počastil z obiskom tamošnji samostan šolskih sester, od katerih mu pomagajo štiri pri misijonskem delu na Kitajskem. Za sprejem dveh škofov je bila Slov. Bistrica v zastavah in pred cerkvijo se je zbralo mnogo ljudi. Pri upokojenem duhovnem svetniku Doberšekcu so bili ob prihodu vladik zbrani tovariši na vsakoletnem sestanku in so slavili 48 letnico mašništva. Škofa sta se udeležila tudi te slavnosti. Lavantinski vladika je povabil kitajskega prevzvišenega tovariša s seboj v Ptuj. Tam je otvoril zadnje nedeljo ob priliki 700 letnice minoritskega samostana razstavo misijonskih predmetov, kateri so že bili na vpogled v Ljubljani na kongresu. Ta razstava je bila prenešana iz Ptuja v Maribor in si jo lahko vsakdo ogleda ob času Mariborskega tedna v Zadržni gospodarski banki.

Iz Ptuja je posetil kitajski misijonski škof Mater božjo na Ptujski gori. Ob priliki obiska lavantinske škofije bo škof Čeng z velikim veseljem in hvaležnostjo sprejemal prostovoljne misijonske darove za svojo ogromno domovino, ki je že nad dve leti tlačena in izmzgavana od vojnega gorja.

Kolonije in misijoni. Uspeh krščanskih misijonov je v veliki meri odvisen od tega, kakšnega mišljenja in ravnanja je državnna oblast, ali je krščanskemu misijonstvu naklonjena ali pa sovražna. To vprašanje je sedaj splavalo na površje glede na tiste kolonije, ki so prej bile v posesti Nemčije, pa so jih v svetovni vojni ali takoj po njenem koncu zasedle druge države. Nemčija zahteva sedaj te kolonije nazaj. Zanimivo je vprašanje, ali se krščanski misijoni v teh kolonijah veselijo vrnitve kolonij Nemčiji. Na to vprašanje je dal odgovor monsignor Peter Rogan, novi apostolski vikar (škof) v Buki (v Kamerunu, ki leži v srednji zapadni Afriki ter je sedaj pod angleško nadoblastjo). V javnem govoru se je na nekem zborovanju obrnil do duhovnikov in vernikov, naj molijo in prosijo Boga, da se Kamerun ne bi vrnil Nemčiji,

ker bi posledica te vrnitve bilo uničenje katoliškega misijonstva. Škofove besede so vzbudile v svetovni javnosti veliko pozornost. Škof je izjavil, da ne govori brez stvarnih dokazov, marveč se je skliceval na sovražno postopanje nemškega narodnega socializma zoper katoliško Cerkev v Avstriji in Nemčiji.

Želja po zedinjenju z Rimom. V Angliji se med tamošnjimi protestanti vedno bolj množijo glasovi, ki zahtevajo, da se naj anglikanska protestantska cerkev zopet združi z rimsko-katoliško Cerkvijo, iz katere je izšla. To lepo gibanje ni omejeno na laike, marveč se tudi vedno bolj širi med protestantskimi duhovniki. Več stotin in tisočev teh duhovnikov je sklenilo, da bodo pri božji službi molili za to, da se anglikanska cerkev čimprej vrne v naročje katoliške Cerkve. Več kot četrtina anglikanskih duhovnikov je katoliški Cerkvi resnično in iskreno naklonjenih. Mnogi svojo naklonjenost javno izpovedujejo z zahtevo, da se anglikanska cerkev čimprej združi s katoliško. Precejšnje je šte-

vilo tistih, ki so že dejansko vstopili v katoliško Cerkev. Dolžnost katoličanov je, da to približevalno gibanje angleških protestantov katolicizmu podpiramo s svojimi molitvami.

Novomašniki-misijonarji. Letos je bilo v misijonskem bogoslovnem zavodu Propagande v Rimu posvečenih 37 novih mašnikov, doma iz 16 različnih dežel: iz Romunije 7, iz Kitajske 6, iz Avstralije 5, iz Japonske 3 in iz Anama tudi 3, s Koreje in Združenih držav Amerike po 2, po 1 pa s Cejlona, Danske, Egipta, Anglije, Haitija, Indije, Iraka, Irske in Norveške.

Japonski študentje nimajo nobene vere. Na cesarski univerzi v Tokiu so zastavili vprašanje, h kateri veri pripadajo študenti. In so našli: 6 pristašev Konfucija, 8 šintoistov, 60 kristjanov, 300 budistov, pa 1500 brezbožcev in več kot 3000 neznanec, to je takih, ki se za verske zadeve niti malo ne brigajo. Iz druge statistike je razvidno, da je na japonskih državnih univerzah, ki jih obiskuje 30.000 visokošolcev, 27.000 takih, ki nimajo nobene vere.

Novice

Osebnosti

Smrt upokojenega g. provizorja. V starosti 71 let je umrl 4. avgusta po daljši bolezni v Vičavi pri Ptujem na svojem lepo urejenem posestvu g. Štefan Belšak, upokojeni provizor. Rajni se je rodil l. 1868 na Zavrču pod Ptujem. V mašnika je bil posvečen leta 1894. Pokoj je užival na omenjeni posesti, od koder je hodil maševati v ptujsko mestno hiralnico. G. provizor je bil znan daleč naokrog in se je veselil obče priljubljenosti. Ostani mu ohranjen med vsemi, kateri so poznali njegovo plemenito srce, trajno hvaležen spomin!

Poročila sta se zadnje nedeljo g. Satler Fran, odvetnik pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, in gdčna Vanda Vukova, hči g. dr. Ivana Vuka, sodnika stola sedmorice v pok. v Ljubljani. Naše častitke!

Nesreče

79 letni starček utonil v Dravi. V Sp. Vižingi pri Marenbergu je pasel na strmih bregu nad Dravo svojo kravo 79 letni posestnik Lekš Prot. Spodrsnil je na strmini ter padel v Dravo, katera ga je odnesla. Žena, ki je šla pogledat za predolgo izostalim možem, je našla samo kravo na pašniku, tik Drave pa klobuk in cokljo svojega smrtno ponesrečenega moža.

Prometna nesreča. Na Kralja Petra trgu v Mariboru je zadel konj mesarja Benczika v tovorni avto in si je presekala žile na nogi. Poklicani živinozdravnik je izjavil, da je treba poslati po konjskega mesarja, kateri je poškodovano žival ubil na mestu nesreče. Benczikov dirkalni konj je bil vreden 10.000 din.

S čolnom rešena kopalca. 12 letni Mirko Raner in 13 letni Vlado Pečovnik iz Radvanja pri Mariboru sta hotela preplavati Dravo iz Studencev na Mariborski otok. Deroča reka je zanesla fanta v nevarne valove in sta začela vpiti na pomoč. Drugi kopalci niso vzeli večkrat razposajenih klicev za resno in jima niso hiteli na pomoč. V zadnjem hipu sta otela s čolnom povsem izčrpana fanta plačilni natak ar Albin Krapša in nečak studenškega brodarja.

Motociklist povozil dečka. V Studencih pri Mariboru je povozil neki motociklist petletnega Antona Ramota, katerega so prepeljali reševalci v bolnišnico s poškodbo na glavi ter nogah.

12 letni fant utonil pri kohanju. V Loki pri Dobrovcah na Dravskem polju je utonil pri kohanju 12 letni Branko Kaspar, sin šolskega upravitelja, ki je bil sin-edinec hudo prizadetih staršev.

Od ročne granate hudo poškodovan. Pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju je našel 13 letni Martin Premzl iz medvojne dobe na polju zaostalo ročno granato, po kateri je nabijal s kamnom, da bi jo odprl. Granata se je nenadoma razletela in drobci so hudo poškodovali mladega neprevidneža, katerega je prepeljal mariborski reševalni oddelek v bolnišnico.

Kamen ubil delavca. V kamnolomu posestnika Muršeca v Zg. Voličini v Slov. goricah so bili delavci zaposleni z razstreljevanjem velike skale. 52 letni Ivan Merčnik se ni pravočasno umaknil v kritje pred eksplozijo, katera mu je pognala kamen v glavo s tako silo, da je obležal v krvi. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl.

Podlegel opeklina. V našem listu smo poročali, kako je dobil v ruški tovarni za dušič od žarečega karbida hude opekline 36 letni delavec Leopold Robič iz Ruš. Opečenega so oddali v mariborsko bolnišnico, kjer je po večtedenskem trpljenju podlegel opeklina.

Hudoben petelin. V Obrajni (Halbenrain) pri Radgoni se je mudila na letovišču Pavričeva uradniška družina iz Gradca. Ko se je igral dveipolletni Ivan na dvorišču, je skočil vanj petelin in mu je izključil levo oko.

Modras pičil fanta v roko. V Trobnem dolu pri Laškem je pobiral osemletni posestnikov sinko Ivan Bezgovšek doma na njivi klasje. Pri tem delu ga je pičil v roko modras. Dečka so prepeljali takoj v celjsko bolnišnico, kjer so mu rešili zdravnik življenje.

Malenkostno ranjenje povzročilo smrt. V Novi vasi pri št. Jurju ob juž. žel. se je uredala pred kratkim 52 letna dninarica

Ana Cvetko v prst. Rani ni posvečala nobene pozornosti. S časom pa se je pojavilo tako hudo zastrupljenje, da ji niti v celjski bolnišnici niso več mogli rešiti življenja.

Nevarne poškodbe radi padca z odra. Pri kurilnici na kolodvoru v Ljubljani je padel z odra 32 letni zidar Franc Gorše iz Novih Jarš. Zidarja so prepeljali v bolnišnico s hudimi notranjimi poškodbami. Ponesrečenčev stanje je zelo resno.

Pes rešitelj. V Zagorju je bil med kopalci v Savi tudi 16 letni Oton Jerin, kateri je pripeljal s seboj volčjega psa, last trgovca Mrnuha iz Toplic. Ko je klical fant iz nevarnega vrtinca na pomoč, se je pognal v Savo volčjak, katerega se je oprjel potapljajoči in se je na ta način rešil smrti.

Učiteljščnik se ubil pri nabiranju planik. Dne 4. avgusta popoldne se je ubil pod Prisankom na Gorenjskem pri nabiranju planik 18 letni Srdjan Svetek, sin učiteljice Pavle Budin iz Kranjske gore in absolvent prvega letnika ljubljanskega učiteljšča.

POŽARI

V Runeču pri Veliki Nedelji je pogorela posestniku Ivanu Voršiču skoraj 200 let stara viničarija.

Iskre iz lokomotive koroškega vlaka so zanele požar, ki je zajel snope ovsa na polju posestnikov Jožefa Majcena ter Karla Oniča iz Studencev in Franca Tarkuša iz Pekar pri Mariboru. Skupna škoda znaša 1250 din.

Lastnik vrtiljakov g. Mihel iz Studencev pri Mariboru je poslal iz Čakovca v Maribor vagon z raznimi privlačnostmi za Mariborski teden. Od iskre iz lokomotive ja nastal med Bohovo in Teznom na tem vagonu ogenj. Vlakovodja je vlak koj ustavil, goreči vagon so odklopili in ga porinili na Teznom na stranski tir, kjer je popolnoma zgorel. V vagonu so bili poleg sestavnih delov za vrtiljake dve motorni kolesi in avto. Lastnik Michel je navedel, da ima 100.000 din škode. Škoda železnice še ni znana.

V Mezgovcih pri Dornavi pod Ptujem je izbruhnil ogenj v gospodarskem posloplju posestnika Mihaela Kosec. Plameni so se razmahnil še na druga poslopja in je pogorelec oškodovan za 50.000 din.

V Zlatoličju, v župniji št. Janž na Dravskem polju, je uničil podtaknjen ogenj posestniku Alojzu Turku gospodarsko poslopje s 1000 kg slame ter raznim orodjem. Turk ima 10.000 din škode, ki je le delno krita z zavarovalnino.

Posestnik Slavku Hlebču na Kogu pri Ormožu je vpepelil iz maščevanja podtaknjen ogenj 600 din vredno kopicco slame. Na isti način je bil oškodovan posestnik Lovrenc Vajda iz Bukovc pri Sv. Marku niže Ptuja, kateri utrpel 800 din škode. V tem primeru je zanetil rženo slamo izgrajoči se otrok.

Iz nepojasnjenega vzroka v noči nastali požar v škofijskih hlevih v Mariboru na Slomškovem trgu je povzročil 10.000 din škode.

V Otiškem vrhu pri Dravogradu je zgorela sušilnica tekstilne tvornice Ornik in Mitrovič.

V Leviču je zgorelo radi podtaknjenega požara 15.000 din vredno gospodarsko poslopje posestnice Marije Černejšek.

Zadnje soboto zvečer je zajel ogenj v Rakovcu nad Vitanjem tri orale gozda, ki je last grofa Thurna. Zgorelo je 800 kubikov lesa in znaša škoda 50.000 din. Gasilci so omejili ogenj z velikim naporom šele v nedeljo zjutraj.

Širite „Slov. gospodarja!“

Razne novice

Nov kovani denar bo predan prometu. S 16. avgustom bodo predali prometu nove kovance po 50, 20 in 2 din ter po 50 p. Nov kovani denar je iz aluminija ter bron in je bil prvič izdelan v naši novi kovnici v Beogradu.

Konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru. V nedeljo, 13. avgusta, se bodo na Cvenu pri Ljutomeru vršile jesenske kasaške in galopske dirke. Jugoslovanski derbi pa se bo vršil na praznik, 15. avgusta. Začetek vsakokrat ob 14.30. Letošnje dirke bodo največje, kar se jih je doslej vršilo na Cvenu. Prijavljeni so konji iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Maribora in iz dunavske banovine. Vabimo prijatelje konjskega športa, da se teh dirk v velikem številu udeležijo!

Novo kolodvorsko poslopje v Gornji Radgoni. Novo kolodvorsko poslopje v Gornji Radgoni je že dograjeno in bo izročeno svojemu namenu 3. septembra. Sedaj bo že vendar enkrat zginila lesena baraka, katera je doslej služila kot kolodvorska postaja.

Najdena plošča z rimskim napisom. Pri popravilu banovinske ceste v Šp. Doliču pri Vitanju je zadel cestar na Temnikovem posestvu tik ob cesti na kos kamnite plošče z rimskim napisom. Plošča je dolga pol metra ter prav toliko široka. Ko bodo našli še preostali del plošče, bodo strokovnjaki skušali prečitati in raztolmačiti napis na plošči.

Konec stavke pekovskih pomočnikov v Celju. Po poročilu našega lista je trajala v Celju nekaj dni stavka pekovskih pomočnikov. V minulem tednu je bila na mestnem poglavarstvu podpisana pogodba, sklenjena med Združenjem pekovskih mojstrov v Celju in pekovskimi pomočniki. Dosedanja pogodba je vsebovala določbo, da lahko odteguje mojster pomočniku po 100 din na teden za hrano. Mojstri so pri zopet podaljšani prejšnji pogodbi

Nežna otroška koža potrebuje moje zaščite. Ostri sončni žarki pečejo in prav otroci se posebno občutljivi za sončarico. NIVEA vsebuje EUCERIT, uspešno okrepevalno sredstvo za kožo, ki daje otroški koži večjo odpornost, da dobijo otroci zdravo in lepo rjavo barvo.

JAZ SEM TUDI OTROŠKI PRIJATELJI!

178

pristali na to, da se zniža omenjeni odtegljaj od 100 na 70 din tedensko.

Obiralci hmelja imajo od 1. avgusta do 30. septembra dovoljeno polovično vozino na železnicah. Vsak obiralec mora na svoji domači postaji kupiti celo karto in rumeno železniško legitimacijo K-13, ki stane 2 din. Ko izstopi, ne sme odati karte, ampak jo naj obdrži z legitimacijo vred, da se bo po končanem obiranju lahko brezplačno odpeljal na svoj dom. Hmeljarji pa morajo obiralcem preskrbeti od Hmeljarske zadruge potrdilo, da je oseba, ki se poslužuje polovične vožnje, oziroma brezplačnega povratka, bila res zaposlena z obiranjem hmelja. Potrdila se dobe brezplačno pri združnih poslovalnicah v posameznih občinah, v združni poslovalnici v žalcu in pri uredništvu »Slovenskega hmeljarja« v Celju.

Važno opozorilo k razpisu za sprejem v obrtno šolo pri delavnici državnih železnic v Mariboru. Dodatno k naši objavi v »Slov. gospodarju« z dne 19. julija nam vodstvo šole sporoča, da mo-

rajo kandidati za sprejem v gornjo šolo poleg objavljenega izpolniti predvsem še sledeče pogoje: 1. da imajo prosilci najmanj dva razreda srednje šole (gimnazije ali meščanske); 2. da prosilec ni mlajši kot 14 let in ne starejši kot 16 let in 8 mesecev na dan 1. oktobra 1939; 3. prošnja mora biti kolkovana z 10 dinarskim kolkom, priložiti pa je treba: a) izkaznico o domovinstvu, b) rojstni list, c) šolsko izpričevalo, d) obvezo in odobrenje staršev, d) npravnstveno spričevalo prosilca, ako ne prihaja neposredno iz šole. Zadnji rok za vlaganje prošenj je do 15. avgusta.

Dijaki-nižješolci iz gimnazije in drugih šol v Celju se sprejmejo pod zelo ugodnimi pogoji na stanovanje in vso oskrbo v konviktu sv. Cirila in Metoda. Prijave sprejema kapucinski samostan v Celju.

1133

PROSVETNI DOM NA PREVALJAH —
NARODNA ZADEVA!

Davek na mačke

Angleško finančno ministrstvo je prejelo od društva za zaščito živali predlog, ki se mu je skoraj malo začudilo. Omenjeno društvo namreč predlaga finančnemu ministrstvu, naj uvede novo davščino, in sicer na mačke in tako državno blagajno podpre z novimi milijoni, ki bi posebno v današnjih časih kaj prav prišli, pa naj bi jih država porabila v kakršen koli namen. Preden je društvo za varstvo živali stavilo finančnemu ministru omenjeni predlog, je tajnik tega društva tudi ugotovil, koliko je danes v Angliji mačk. Prišel je do prav lepe številke — 30 milijonov. Če bi vsi tisti, ki imajo doma mačke, plačali na leto samo po šest šilingov, bi prišlo v državno blagajno letno

V mrežah greha

31

»Kako zlat otročiček! Gotovo ste zelo srečni.«
»O, ja!« je odvrnila mati. Potem pa se je ozrla na moža, ki je spal na drugi postelji, in obraz se ji je nabral v bolestne gube.

Alojzija je čez čas položila otroka k materi in se poslovila. Hiteti je morala, da ne bi zamudila vlaka.

Spotoma je razmišljala o vsem, kar je ta dan videla in slišala. Najbolj jo je zanimala župnikova oseba. Primerjala ga je s s. Benigno. Oba sta bila angela usmiljenja, svetniški duši.

Nazadnje je začela razmišljati o Štefanu. Vprašala se je, ali je prav, da vse prepuščajo samo molitvi in božji pomoči? Uvidela je, da bo tudi drugače treba poskusiti. Bog je vendar zato dal človeku pamet, da bi jo rabil.

Toda kaj storiti? Kelly je že vse poskusil, a zastonj. Napenjala je možgane, da bi našla kak izhod. Tri osebe so več vedele o umoru, kakor so bile izpovedale: Skanlon, Grenhut in Nina. Ko bi mogla izveči iz njih kako priznanje. O Grenhutu je vnaprej vedela, da ne bo hotel nič povedati, ker se boji kazni, ki bi ga zadela zaradi krive prisege. Preostaneta torej Skanlon in Nina.

Preden je bilo pota konec, je že imela gotov načrt. Sklenila je, da bo najprej obiskala Kellyja in mu vse razložila, potem pa bo poskusila srečo pri Skanlonu in Nini.

22.

Alojzija se je naslednjega dne podala h Kellyju. Šla je v palačo trgovske zbornice, ker je sedaj tam imel lepo pisarno.

Ko je stopila, se je dvignila izza pisalnega stroja mlada tipkarica rjave polti. V Alojziji se je vzbudila ljubosumnost.

»Z gospodom odvetnikom bi rada govorila.«

»Gospod doktor je odsoten,« je odvrnila tipkarica. »Čez kaka dva tedna se bo vrnil.«

»Kam je odšel?«

»Oprostite, ne smem povedati, ker je tajnost.«

Alojzija je odšla. Hitela je k Skanlonu. Tudi tam ni imela sreče. Skanlon je bil v prestolici na sejah parlamenta. Sprejela jo je bivša tovarišica.

»O, kaka čast!« je vzkliknila hinavsko. »Kdo bi si mislil, da nas boste počastili z obiskom.«

S prošnjo sem prišla,« je resno odvrnila Alojzija. »Rada bi vedela za naslov Nine Mateskas.«

»Čemu vam bo njen naslov?«

Alojzija se je za trenutek obotavljala, potem pa rekla:

»Neko sporočilo imam za njo.«

Tipkarica je odprla miznico in brskala med spisi. Ko je našla prvega, se je vsedla k stroju in natipkala Ninin naslov.

»Hvala lepa!« je kratko dejala Alojzija in se poslovila.

Dekletu je bilo nekam tesno pri srcu. Dosedaj ni imela sreče. Kaj neki jo čaka pri tretjem obisku.

Obžalovanja vredni slučaji

Žeparji na delu. Po stari navadi si izbirajo žeparji najrajši gneče, med katerimi najlaže vršijo svoj tatinski posel. Žeparska družba se je pojavila na Mariborskem tednu koj prvi dan. Eden od izvežbanih uzmovičev je izmaknil mariborskemu odvetniku dr. V. Rapotcu denarnico s 300 din, železničarjevi ženi Mariji Znidarič pa ročno torbico, v kateri je hranila 1800 din.

Dodatki in pojasnila k sleparijam laži-železniškega uradnika. Zadnjič smo poročali o večjih sleparijah, katere si je privoščil v Mariboru v uniformo železniškega uradnika preoblečeni slavonski zidar, kateri je bil slednjič aretiran v Ptuj. K našemu poročilu v zadnji številki moramo dostaviti, da se piše prijeti goljuf Stevo Vuksan iz Belovara. Po poklicu je zidar pri železnici, oženjen in ima dva otroka. V Belovaru si je prilastil železniško karto, ki mu je omogočala brezplačno vožnjo po vseh progah, in sicer v drugem razredu. Ko je imel vozovnico, si je nabavil novo uniformo železniškega uradnika ter je ponaredil nekaj legitimacij na razna izmišljena imena. Ko je imel vse za na pot, se je lotil sleparskih voženj po državi in se je parkrat pripeljal tudi v Maribor. Ugotovilo se je tudi že, kam je prodal predmete, ki jih je v Mariboru izvalil raznim trgovcem. Radio aparat, ki ga je »kupil« za 6800 din, je zastavil v Bosanskem Novem za 700 din, pisalna stroja, ki ju je izvalil od mariborskih tvrčk Kleindienst in Posch ter Karbutz, je prodal v Zagrebu, harmoniko, katero je »nabavil« pri Weixlu, pa je prodal v Beogradu. Vuksana so sedaj izročili sodišču.

Napad na lovskega čuvaja. V gozdovih blizu Frama so trije viničarji napadli tamkajšnjega lovskega paznika Antona Keršiča ter ga precej hudo poškodovali. Napadli so ga zaradi zajcev, ki so jim požrli fižol.

Vlom v zidanico. Na Gornji Polskavi pri Pragerskem so neznanci vdrli in izropali

zidanico mariborskega odvetnika dr. Hojnika, ki je oškodovan za 5000 din.

Tatvina na veseličnem prostoru Celjskega tedna. Na veseličnem prostoru Celjskega tedna je sunil nekdo ženi prodajalca čevapčičev aktovko, v kateri je imela 2100 din gotovine, srebrno uro in hranilno knjižico. Poštne hranilnice z vlogo 5000 din.

Sleparski preprogar. Ob priliki Celjskega tedna se je nateplo v mesto več prodajalcev preprog iz Bosne. Eden od bosanskih preprogarjev se je pokazal kot nevaren slepar. Prišel je k nekemu inženirju in mu je zastavil za posojilo 4000 din preprogo, o kateri je trdil, da je vredna najmanj 12.000 din. V resnici je bilo dobiti za bombaževinasto preprogo 800 din. Najbrž isti goljuf je izvalil od neke gospe 1200 din proti zastavi preproge. Čez nekaj dni je poslal h gospe nekega možkega s pismom, v katerem jo je prosil, da bi mu izročila preprogo, ker ima zanjo dobrega kupca. Obljubil je, da ji bo vrnil takoj izposojeni denar. Dobra gospa je nasedla goljufu, katerega ni bilo več na spregled in je na podoben način osleparil še več oseb. S posojilom na dragoceno preprogo je bila v Murski Soboti ogoljufana neka gospa za 20.000 din.

Vlom v trafiko. V noči so vlomili neznanci v Rebernikovo trafiko pri Majdičevi kapeli na Sp. Hudinji pri Celju. Vlomili so vrata s ceste ter odnesli cigaret in drugega blaga za 1000 din.

Neznane umoril in oropal gospodinjo ter gospodarja. Pri Sv. Barbari v okolici Škofje Loke so našli na polju pred hišo smrtno zabodeno z nožem v hrbet gospodinjo Franciško Hribnik, po domače Jamnico.

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede ter trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni uporabi.

Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Hišna vrata so bila zaklenjena in gospodarja ni bilo nikjer. Ko so prišli orožniki iz Škofje Loke, so odprli vrata in zagledali v hiši mrtvega gospodarja Janeza Hribnika, ki je bil pokrit s plahto. Na mizi je bila prazna denarnica, v odprtem predalu omare pa še zlata verižica.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Prejšnji teden je v cvetu mladosti zatisnil oči k večnemu počitku g. Gabrijelečič Nikolaj, gojenec pomorske vojne akademije in sin tukajšnjega šolskega upravitelja. Zavrtna bolezen, ki ga je že dalj časa mučila, mu je izčrpala fizične moči, zato je boleznj podlegel. Pogreb je bil veličasten. Naj počiva v miru, užaloščenim preostalim pa izrekamo sožalje! — Z novim šolskim letom bo odprta v prostorih trgovskega doma zasebna dvorazredna trgovska šola, ki bo imela pravico javnosti ter bodo njeni učenci lahko nadaljevali študij na trgovski akademiji in pri odsluženju vojaškega roka bodo imeli pravico služiti skrajšan rok. V šolo bodo sprejeti učenci in učenke, ki dokažejo, da so uspešno dovršili štiri razrede gimnazije ali meščanske šole z malo maturo. Ker je za to šolo veliko zanimanja, zato naj interesenti čimprej vložijo prijave s potrebnimi podatki. — Naš agilni SK Mura bo 20. avgusta proslavil 15 letnico obstoja in uspešnega dela. — Dne 3. avgusta je zapustil svojo domovino naš izseljenski duhovnik g. škafar Ivan ter je odpotoval v Nemčijo med naše sezonske delavce, katerim bo nekaj časa delil duhovno tolažbo. To je že njegova druga letošnja pot med naše ožje rojake, ki si v potu svojega obraza s krvavimi žulji služijo vsakdanji kruh izven domovine. Ni še namreč dolgo, da se je vrnil z enomesečnega potovanja iz Slavonije in Vojvodine, kjer je obiskoval naše Prekmurce in Medjimurce, zaposlene na veleposestvih. Želimo mu, da bi bilo njegovo duhovno poslanstvo prav zelo uspešno!

Bogojna. Po preteku enega leta se je naš kraj ponovno razveselil, ker smo tudi letos imeli novonastnika, in to g. Gutman Jožefa, ki je dne 30. julija imel pri nas novo sv. mašo.

Roka se ji je tresla, ko je pozvonila pri vhodu Nininega stanovanja. Iz sobe je slišala ženski in otroški glas. Ko so se vrata odprla, je pred seboj zagledala Nino in fantka kakih desetih let.

»Pojdi,« je rekla Nina fantu, »in glej, da boš prihodnjič boljše pripravljen, drugače bo ples.«

Fantek je odhitel, Nina pa se je obrnila k Alojziji in jo povabila v sobo. Ponudila ji je stol, sama pa se je vsedla h klavirju.

»S čim smem postreči?« je vprašala ljubeznivo.

Alojzija je začudeno strmela vanjo. Ni si mogla predstaviti Nine v vlogi morilke in lažnivke.

»O Štefanu Kmicic bi rada z vami govorila,« je brez uvoda začela.

Nina je za trenutek otrpnila. Oči so se ji razširile in je nepremično strmela v Alojzijo.

Alojzija je opazila Ninino zmedenost in jo je hotela izrabit. Pretresljivo je začela govoriti o Štefanovi žalostni usodi. Opisala je njegovo trpljenje v ječi. Svoje pripovedovanje je zaključila z besedami:

»Vi ga lahko rešite, če izjavite, da je nedolžen. Ali bi hoteli to storiti?«

Nina se je med Alojzijinim govorom spet zbrala. Na vprašanje je mirno odgovorila:

»Če je on nedolžen, kdo je potem izvršil umor?«

Alojzija ji je močno zrla v oči in odgovorila:

»Vi!«

»Jaz?« je vprašala Nina tako začudeno, kakor da bi danes prvič slišala to sumnjo. Nato je primaknila stol k Alojziji in z ostrim glasom rekla:

»Jaz ne vem, kdo ste in kaj hočete, a vendar vam bom povedala svojo zgodbo. Štefan Kmicic je uničil moje življenje. Izrabil je mojo nedolžnost in nevednost, potem pa ubil moža, ki me je ljubil. Nazadnje pa je še mene obdolžil. Toda dobil je, kar je zaslužil. Ali veste, kaj mi je ta človek storil? Dve leti sem prebivala zaradi njega v najbolj umazanem zaporu. V zaporu sem zbolela. Če se dr. Skanlon ne bi zavzel zame, bi sedaj že bila pod zemljo. On je izposloval, da so me poslali v bolnico. Po ozdravitvi sem prišla domov. Mati je rekla, da bi se preselili v kraj, kjer me nihče ne pozna. Nisem hotela, ker sem hotela pokazati, da sem nedolžna in se ne bojim živeti med ljudmi, ki me poznajo. Toda ljudje so hudobni. Prezirajo in obsojajo me. Vkljub vsemu prizadevanju sem do sedaj mogla najti enega edinega učenca. Ali veste, kaj to pomeni? Počasno smrt za me in mater. Uboga mati, koliko trpi! In glejte, vsega tega je kriv Štefan. Če bi me on ne bil premotil, bi sedaj bila žena Kazimira Pavloniša. In vi ste se drznili priti sem s prošnjo, naj bi rešila tega človeka iz ječe? Iz tega nič ne bo! Sedaj bi ga rešila, potem bi pa nazadnje še mene ubil.«

»Tega se vam ni treba bati. Štefan ni človek, ki bi mogel koga umoriti.«

»Ne? Ali ni umoril Kazimira?« je skoraj divje zavpila Nina.

»Ne!« je mirno odvrnila Alojzija. »In tudi vas ne bo umoril in sicer tem manj, ker vas še vedno ljubi.«

približno deset milijonov funtov šterlingov. Pravijo, da je finančno ministrstvo začelo takoj razpravljati o tem predlogu in da je zelo verjetno, da bodo v najkrajšem času v Angliji obdavčene vse mačke.

Nenavadni kuhinjski recepti

Neka francoska tovarna gramofonskih plošč poroča, da je lani svoj najboljši božični promet imela s kuhinjskimi recepti na teh ploščah. Izdala je že 250 plošč in vsaka vsebuje po dva recepta. Čudno je to, da so takšne plošče kupovali skoraj samo možje. Zdi se, da so se jim delale sline v ustih že pri samem poslušanju, kako je dražesten ženski glas našteval vse mogoče slastne sestavine še slastnejših jedi.

(Dalje sledi)

Gomilici. Prejšnjo nedeljo, 30. julija, smo imeli v domači kapelici Anino proščenja. Vse cerkvene obrede je radi odsotnosti g. dekana opravil naš novomašnik g. Gjuran sam. Toda moramo zopet z žalostjo ugotoviti, da je ta naš praznik bil skrunjen z onim nesmiselnim pretepanjem, s katerim podivjanci na noben način ne marajo nehati. Včasih so se take podivjanosti vršile po gostilniških veselicah, a mi gostilne nimamo in vendar so se vročekrvneži spoprijeli. Pri obračunavanju se je tudi tokrat zabliskal nož v rokah znanega Naceta, ki je v glavo zabodel svojega soobčana Hozjan Jožefa. Ali se res ne more tem maloštevilnim skrunilcem miru stopiti na prste, da bi enkrat za vselej nehali z dejanji, ki mečejo slabo luč na vso okolico?!

Genterovci. Prejšnjo nedeljo so se pri nas vršile gasilske župne vaje, katerih se je poleg bližnjih čet udeležila s svojo motorno brizgalno tudi četa iz Dol. Lendave. Po obveznih vajah je bila na vrtu nekega člana zabava, ki se je končala v najlepšem redu. — Nedavno je padla z drevesa desetletna hčerka posestnika Gerbič Matije ter si zlomila levo roko. Zdravi se v soboški bolnišnici.

Nemčavci. Pred nedavnim se je zgodila v bližini Benkove gostilne prometna nesreča, ki bi v neugodnem primeru lahko zahtevala življenje treh oseb. Ta dan je namreč šofer avtoprevoznika Gjörköša iz Murske Sobote vozil s tovornim avtom opeko. Ko se je ponovno peljal po njo, mu je na cestnem ovinku avto zagnalo v jarek s tako silo, da se je avto dvakrat obrnil. K sreči sta bila šofer in en delavec le lažje poškodovana, a delavca Mauca so spravili z zlomljeno nogo v bolnišnico. Tudi avto je poškodovan.

Turnišče. Letošnje leto je za dolnje Prekmurje precej neugodno. Spomladi je po nekaterih krajih precejšnji del pridelkov uničila poplava, sedaj so nadležne miši skrbno na delu ter uničujejo vse, kar jim pride pod zobe, a poleg njih je še pritiskala velika suša, tako da bomo letos bolj slabo »vozili« posebno zato, ker tudi živina nima nobene prave cene. — Z novim šolskim letom dobimo novega učitelja, in to g. Pavšič Štefana, ki pride k nam iz Stare Kaniže. — Dne 15. av-

gusta, na Veliko mašo, imamo pri nas največje proščenja, ker pridejo k naši Mariji pod črnim logom romarji od vseh strani, bo pri nas telovadni nastop okrožja fantovskih odsekov in deklinskih krožkov te mlade katoliške organizacije, ki se po vsej Sloveniji naglo širi. Udeležimo se tega nastopa polnoštevilno ter pokažimo vse razumevanje do organizacije, ki jo bomo tudi pri nas ustanovili. — Neki ženski iz naše občine je »zakotna zdravnica« stavljala na bolno nogo »rožiček« in jo je pri tem tako zmrcvarila, da je uboga ženska dobila zastrupljenje krvi.

G. Bistrica. Prejšnjo nedeljo se je zgodila na bistrim Muri nesreča, ki je zahtevala življenje dveh mladih fantov, ki sta se s tovariši kopala. Fantje so se namreč med kopanjem s čolnom hoteli prepeljati na drugo stran reke, kjer je bila voda bolj plitva. Med vožnjo pa je čoln zadel ob neki kol, zato se je vseh sedem fantov znašlo v deročih valovih reke Mure. Ker niso vsi znali plavati, sta dva, in sicer 17 letni Horvat Martin in 14 letni Horvat Andrej utonila, a ostali so se rešili. Bog jima daj nebesa, a preostalom sorodnikom naše sožalje!

M. Polana. Ne samo pri nas, temveč širom Prekmurja se je zelo razvilo kolesarjenje. Saj so le redke hiše, pri kateri ne bi imeli kolesa. Z njimi se vozijo tudi na delo, kar je prav, a ni prav, da so pri tem premalo previdni. Prejšnji teden se je namreč peljal s koso na rami na delo posestnikov sin Vori Štefan, a med potjo je s kolesom padel in si občutno poškodoval roko, radi česar je moral v soboško bolnišnico.

Krajna. Prejšnji teden, ko smo pri posestniku Kos Alojzu mlatili, se je ponesrečil posestnikov sin Kuzma Kalman, ki je na mlatilnici razvezoval snopje. Pri delu mu je spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da je nogo vtaknil v stroj, ki mu je odtrgal peto. Iskal je zdravniško pomoč v bolnišnici.

Odranci. Hčerka našega g. upravitelja Krepsa se je zaročila s trgovcem Joškom Klepcem ml. iz Beltincev. — Pri mlatitvi je jermen prijel kurjaču Hozjan Matiji roko ter mu jo je zlomil. Zdravi se v soboški bolnišnici.

*

vodopad bo pa kar 20 m širok in 10 m visok. Na tisoče pa bo raket, bomb, siren itd. Za ognjemet so posebne vstopnice, ki naj se pravočasno nabavijo, ker je zanimanje za to točko zelo veliko.

Hkrati prav toplo priporočamo, da pridno kupujete in prodajate srečke gasilske loterije! Kakor kaže, bodo tudi te srečke kmalu popolnoma razprodane, dobitki pa so dragoceni in vsakemu koristni. Zato kupujte srečke, ki jih dobite pri vsaki gasilski četi v domačem kraju.

Naši rajni

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Žalostno so peli zvonovi, ko smo spremljali k zadnjemu počitku dobrega moža in očeta Antona Koler, posestnika iz Zagajskega vrha. Po enodnevnih boleznih je v hudih bolečinah umrl. Bil je član moške Marijine družbe in Apostolstva mož. Redno je prejemal sv. zakramente. Bil je dolga leta naročnik »Slov. gospodarja«. Naj počiva v miru! Žalujoči družini naše sožalje!

Sv. Vid pri Ptuju. Pred kratkim je umrl v Po-brežju pri Ptuju v najlepših letih posestnik Rudolf Goričan. Pokojnik zapušča ženo, očeta in troje nepreskrbljenih otrok. Bil je dolga leta naročnik »Slov. gospodarja« ter drugih katoliških listov. Bil je odločno katoliškega prepričanja ter vedno vodil delo katoliških organizacij. Tri leta je bil tudi odbornik krajevne JRZ. Pokojnik je bil pri vseh priljubljen in zato so mu ljudje v obilnem številu izkazali zadnjo čast na poslednji poti. Bog daj njegovi duši večni mir! — Žalujočim naše sožalje!

Apače. Bridka žalost je zadela dve slovenski družini v naši občini. Dne 14. julija je pri Varaždinu v Dravi utonil 22 letni pešadijski podnarednik Ivan Lehočki, doma iz Črncev. Teden nato so njegovo truplo našli kakšnih 12 km vzhodno od Varaždina v Bestovcu, kjer je bil tudi pokopan. — V vojni bolnišnici v Mostarju je umrl Peter Lubec iz Lešan, ki je služil svoj redni vojaški rok. Pokojnima želimo večni mir, žalujočim pa naše sožalje!

Sv. Andraž v Halozah. Andražani se po dolgem času spet oglašamo z žalostno novico: dne 27. julija zjutraj je nenadoma Gospod poklical na sodbo daleč na okrog znanega Milošič Franca iz Strmca, ki je moral v 55. letu zapustiti ta svet, zapustiti je moral svoje gorice, katere je z veseljem obdeloval. Tudi 27. julija zjutraj je šel zdrav in vesel pogledat okoli svojih hramov, toda nazaj grede je bruhnil kri. Rajni je bil dolgo vrsto let župan bivše male občine Skorošnjak, sodeloval je v odboru tukajšnje hranilnice in posojilnice od njenega obstoja. V soboto, 29. julija, ga je spremljalo na njegovi zadnji poti veliko ljudi, ki so mu s tem izkazali poslednjo čast. Ob blagopokojnega sta se ob grobu z ginljivimi besedami poslovila tukajšnji g. šolski upravitelj Ciril Vobič in domači g. kaplan Petan. Pevci so zapeli par žalostink. — Minuli mesec smo položili k večnemu počitku Žuran Jurija iz Vel. Varnice, ki je bil najstarejši faran, in njegovo sestro Ano, poročeno Fošnarjč. — Vsem pokojnim želimo večni mir in pokoj, preostalim pa izrekamo iskreno sožalje!

Pri motnjah v prebavi, pri napetosti, vzdigovanju, zgagi, povzročeni po hudi zapeki, je zelo primerno vzeti na večer pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zjutraj na tešče pa isto množino. Prava »Franz-Josefova« voda se izkazuje vedno kot popolnoma zanesljivo sredstvo za čiščenje črev.

Ogl. reg. S. br. 30.47/35.

Gasilski kongres v Ljubljani

Kjer koli delujejo naše vrle gasilske čete, tam prav gotovo nikomur ni neznano, da se bo vršil v Ljubljani v dneh od 13. do 15. avgusta velik gasilski kongres. Vemo tudi, kako se zlasti naša mladina z veseljem udeležuje gasilskih prireditev. Tem rajši pa se bomo udeležili gasilskega kongresa v Ljubljani, kamor pridejo gasilci iz vse države, veliko narodnih noš iz vseh krajev naše prostrane domovine in mnogo ljudstva. Tudi odličniki, domači in iz inozemstva, bodo tiste dni v Ljubljani. Že zdaj ves jugoslovanski tisk obširno in z naklonjenostjo piše o velikih pripravah za ta kongres. Spričo tolikega zanimanja javnosti naj si vsak pravočasno preskrbi kongresno knjižico, ki stane skupaj z znakom samo 7 din. S to knjižico so združene razne ugodnosti, zlasti **vozne olajšave** po železnici. Ker imajo pravico do četrtingske voznine samo člani gasilskih čet, je deležen lahko vsak udeleženec te ugodnosti, če pristopi kot član v svojo domačo gasilsko četo. Na člansko legitimacijo ni treba lepiti fotografije člana. V kongresni knjižici so podrobna navodila za vse udeležence. Zato si jo čimprej nabavite — če si je še niste — dokler ni razprodana in jo dobro preberite. Kongresno knjižico dobite pri gasilski četi svojega kraja.

Kdor se je pravočasno prijavil, ima pravico do brezplačnega skupnega ležišča na slami, za boljša prenočišča pa je treba poslati s prijavo tudi ustrezačo vsoto. Isto velja tudi glede prehrane.

Najzanimivejša točka pestrega tridnevnega sporeda gasilskega kongresa bodo vsekakor **gasilske tekme**, ki se bodo vršile v nedeljo ves dan. Bo to novost za Jugoslavijo. Tekmovalo se bo v dveh skupinah, t. j. posebej posamezniki, posebej roji. Gasilski roji so najmanjša edinica, ki šteje deset mož. Teh rojev bo tekmovalo preko trideset. Nastopili bodo pri poplahu (alarmu), v delu na požarišču in pri pospravljanju orodja. Tekmovalci bodo morali pokazati vse tiste lastnosti, ki so potrebne dobremu gasilcu, tako v brzini izvedb, kakor tudi v spretnosti in telesni sposobnosti ob zaprekah, ki se pojavijo na požariščih.

Enako zanimiv bo tudi svojevrsten ognjemet, ki bo 14. avgusta, v ponedeljek, ob 21. uri na Stadionu. Kaj takega vsaj v Ljubljani še nismo videli. Od vsega pestrega sporeda tega ognjemeta naj povejmo le toliko, da bo n. pr. žareč gasilski grb v velikosti 30 kv. metrov, slika sv. Florijana bo visoka 9 metrov, enako tudi slika Nj. kr. Vis. kraljeviča Tomislava;

Društvene vesti

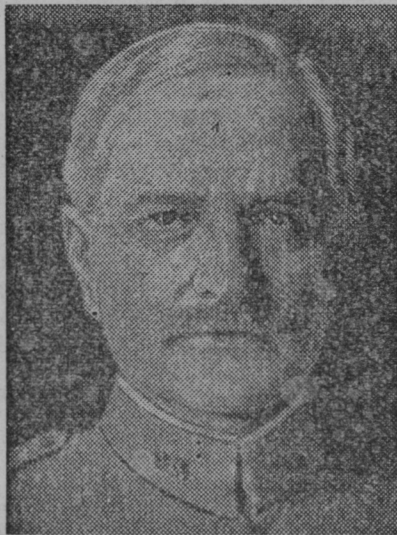
DEKLIŠKI DAN

Dekleta Dravske, Mislinjske, Mežiške in Šaleške doline, Svetokriški dekliški dan je naš dan! Pridite vse, da bo praznik velik, veličasten in veselo navdušujoč. Prevz. g. škof dr. Tomažič nam bo sam opravil sv. daritev in s tem našo prireditve izredno počastil. Udeležil se bo tudi dopoldanskega zborovanja. — Spored. V soboto, 12. avgusta, zvečer cerkvena pobožnost za dekleta iz bližnje okolice. Nato kresovanje. V nedeljo, 13. avgusta, ob 8 obhajilna sv. maša, ki jo bo daroval prevz. g. škof dr. Ivan Tomažič, s pridigo in skupnim dekliškim petjem. Ob 10 zborovanje: 1. Govor domačinke. 2. »Dekle in versko-nravni prepoved naroda«, govori zastopnica Katoliške akcije. 3. »Naše narodno čustvanje«, govori zastopnika ZDK. 4. Govor g. D. Oberžana, škofijskega voditelja dekliškega gibanja. — Ob 14 igerski prizori, simbolične vaje, zborna deklamacija »Vseh mater Mati«, sklepni govor, nato procesija z Najsvetejšim in večernice. Razhod okoli 17. — Sv. Križ nad Dravogradom je zelo priljubljena romarska cerkev na hribu, s krasnim razgledom po Koroški. Železniška postaja Dravograd-Meža ali št. Janž pri Dravogradu. Od obeh postaj 45 minut hoda v hrib. Pridite s prvim jutranjim vlakom. Vzemite hrano s seboj, malenkosti se bodo mogle dobiti tudi pri Sv. Križu. — Naš dekliški dan naj potrdi v nas, kar je v nas začel kongres Kristusua Kralja. Verna slovenska dekleta, poglobimo svoje življenje, obogatimo ga s presv. Evharistijo in ga močne postavimo v službo Cerkvi in slovenskemu narodu! Sv. maša bo obhajilna, najbolje bo, da opravite sv. spoved že doma. — Na veselo svidenje pri lepem Sv. Križu! Povsod Boga po Mariji! Bog živi!

★

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na mladinski tabor pride v nedeljo tudi kitajski škof Čeng. Imel bo v cerkvi Sv. treh kraljev pozno sv. mašo za mladinski tabor. Prijatelji katoliških misijonov ob tej priliki kaj darujte za kitajske misijone! Pridite v največjem številu k Sv. trem kraljem, da vidite redkega ljubeznivega gosta, ki zelo ljubi Slovence.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo, 13. avgusta, priredi fantovski odsek tekme ob enem z nastopom dekliškega krožka. Za tekme so nam podarili razna darila tukajšnji rojaki in tudi Tiskarna sv. Cirila nam je poklonila lep kip svojih zaščitnikov. Med vsemi darili pa se najbolj blišči dar predsednika senata g. dr. Antona Korošca, našega rojaka: lep pokal z napisom »Fantovski

Iz svetovne vojne znani ameriški general Pershing je obhajal 80 letnico

odsek Sv. Jurij ob Ščavnici. Telovadne tekme 1939. Dr. Korošec. Odsek je darila razstavil v izložbi trgovine Perger, kjer jih ljudje z zanimanjem ogledujejo, kajti za tukajšnji kraj je tak pokal izrednost. Fantje pa pridno vadijo; za tak pokal se še namreč niso borili. Bog živi!

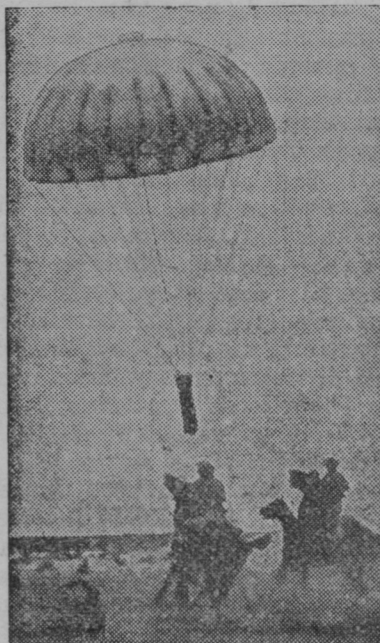
Sv. Marjeta niže Ptuja. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita skupno v nedeljo, dne 13. avgusta, po večernicah javen telovadni nastop pri gasilnem domu v Goričnicah pri Sv. Marjeti. Spored bo kaj zanimiv, zato vsi prijatelji naše slovenske katoliške mladine iskreno vabljeni! Tudi bratski sosednji odseki kot gostje-gledalci iskreno dobrodošli! Bog živi!

Polzela. Vedno bolj se bližamo proslavi 40 letnice, katero bo slavilo naše Katoliško prosvetno društvo na Polzeli. Dne 20. avgusta bo fantovski odsek vpriporil kot predpripravo igro »Naša krič«. Igra je posebno značilna za današnji čas po svoji vsebini. Dne 3. septembra pa bo mladinski nastop fantovskega odseka in dekliškega krožka. Nastopila bosta popolnoma samostojno ter bosta tako dostojno proslavila delo naših prednikov in pokazala, da še vedno stojita v prvih vrstah kot so stali pred 40 leti naši predniki. Na igro in nastop že sedaj opozarjamo. Natančen spored bo pa še objavljen.

Vransko. V nedeljo, 13. avgusta, bo slavilo Katoliško prosvetno društvo 35 letnico ter bo obenem slovesna blagoslovitev novega Slomškovskega doma. Popoldne bo v bližini doma telovadni

Dopisi

Sv. Jurij v Slov. goricah. Dela je veliko. Na polju sejejo ajdo in repo. Sliši se pesem cepcev in brnenje mlatilnih strojev. Koruza je slaba radi suše. Tudi otave radi suše ne bo. Ljudem že mnogokje primanjkuje vode. Vinogradi kažejo lepo in če bo tako ostalo, ne bomo imeli praznih sodov. — Na naši šoli se izvršujejo zidarska dela. Delavci so iz Maribora, na žalost pa ne poznajo spoštovanja do slovenskega jezika, kar pri našem prebivalstvu vzbuja zgražanje. Potrebno bi bilo, da bi že enkrat potrgali tak in slični plevel iz našega slovenskega naroda ter ga zmetali tja, kamor spada tak narodni izvržek. Zakaj taki ljudje, ki jim ne prija materin jezik, jedo kruh,

Ameriški jezdeci dobivajo na vojaških vajah v državi Texas hrano in pijačo s pomočjo letalskih padal

nastop. Pokroviteljstvo nad vso prireditvijo je prevzel g. ban dr. Marko Natlačen, ki se prireditve tudi osebno udeleži. Vabimo še enkrat vsa bratska društva od blizu in daleč, da to nedeljo v obilnem številu prihitijo k nam in Vransko. Bratje in sestre, na veselo svidenje!

Gor. Ponikva nad žalcem. V nedeljo, 13. avgusta, vpripori fantovski odsek krasno dramo »Župnik iz cvetočega vinograda«. Prijatelji lepega razvedrila vlijudno vabljeni! — Naša mladina pripravlja ob priliki 15 letnice prvega orlovskega tabora, to je 8. septembra, velik mladinski dan, na katerega že sedaj opozarjamo.

Mladinski tabor v šmarju pri Jelšah 13. avgusta. Slovensko ljudstvo iz vsega šmarnskega okraja se bo zbralo na mladinskem taboru v nedeljo v šmarju. Skrajni čas je že, da naše mladinsko gibanje prodre tudi v naš okraj. Pokazati hočemo, da je pri nas veliko pripravljenosti in volje do dela in da vodi naša pot po poti in smernicah naših voditeljev. Tabor bomo začeli pri Sv. Roku v soboto zvečer. Spored: V soboto, 12. avgusta, ob 19.30 pri Sv. Roku slovesne večernice, nato kresovanje z godbo in petjem. — V nedeljo, 13. avgusta, ob 8 zbiranje za spreved pri Katoliškem domu, ob 9 spreved po trgu, ob 10 sv. maša in pridiga; med sv. mašo bo ljudsko petje. — Po sv. maši bo zborovanje, na katerem govori g. Benedičič iz Celja. Ob 14 slovesne večernice v farni cerkvi. Ob 15 telovadni nastop na telovadišču pri Katoliškem domu. Pokrovitelj je g. minister dr. Miha Krek. — S svojim obiskom boste pripomogli, da bo tabor uspel najveličastneje in dosegel svoj namen. Na svidenje v nedeljo v šmarju! Bog živi!

ki je zrasel na slovenski zemlji in ki ga pride-ljujejo slovenski kmetje?! Naj puste ta kruh ljudem, ki to zaslužijo, sami pa naj grede tja, kamor jih srce vleče! Treba je zahtevati pri oddaji raznih del, da jih dobe tvrdke, ki so vredne slovenskega denarja in ki jih izvršujejo s slovenskimi delavci! Vsaj to bi se že lahko naučili pri drugih narodih!

Sv. Janž na Dravskem polju. V nedeljo, dne 13. avgusta, se bo po poznem sv. opravilu okoli 10.30 blagoslovil spomenik padlih vojakov. Popoldne po večernicah pa bo v društvenem domu koncert v prid tega spomenika. Vabite se, da se te lepe slavnosti udeležite od blizu in daleč ter s tem pokažete svojo ljubezen in hvaležnost tistim, ki so za našo svobodo žrtvovali svoje najdražje, to je svoje življenje.

Serrano Suner, španski notranji minister ter zet generala Franca. O Sunerju poročamo v današnji številki med politiko.

Dan štajerskega kmečkega ljudstva

Dne 3. septembra, prvo nedeljo v mesecu septembru, se vrši pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah z organizacijo Okrajne kmečke zveze Sv. Lenart »Slovenjegoriški kmečki tabor«.

Prireditve bo celodnevna, dopoldne cerkvena slovesnost z blagoslovitvijo prapora MKZ Sv. Lenart, nato veliko zborovanje na prostem, na katerem bo govoril med drugimi g. minister Snoj, takoj popoldne pa na prostoru za društvenim domom prireditve igre »Slovenskega kmeta povest«, pri kateri sodeluje nad 120 igralcev.

Slovensko ljudstvo in posebej še ti kmečko ljudstvo! Prihiti ta dan v lepe Slovenske gorice, na našo severno mejo, da skupno manifestiramo za nas edino slovensko nacionalno prepričanje v svobodni državi Jugoslaviji, da si damo smernice za poživljanje samozavesti kmečkega stanu.

In ti, mladina kmečka! Ta praznik naj bo tvoj dan, ko se boš skupno z mladino Slovenskih goric zbrala pod novim praporom katoliške kmečke mladine, pred katerim bomo ponovno prisegli vdanost in zvestobo katoliškemu svetovnemu nazoru in slovenskemu narodnemu prepričanju.

Sv. Peter pri Mariboru. Radi dolgotrajne suše bo letina poznih poljskih pridelkov zelo slaba. Krompirja, koruze, fižola ne bo dovolj niti za domačo porabo. Sadna letina bo slaba, a še to, kar je, odpada radi suše. Edino vinogradi kažejo dobro, a dokler tudi vinski pridelek ni v kleti, še ne moremo govoriti o dobri vinski letini. Sena je bilo znatno manj kot v minulem letu, ne bo pa tudi otave in ne paše. Vsak gospodar bo moral prodati kakšno živinče, ker mu bo primanjkovalo krme. Letošnji poljski pridelki ne bodo zadostovali za preživljanje ljudi in tudi ne živine. To je slabo znamenje zlasti za gospodarsko šibkejšo, kateri s skrbjo gledajo v bodočnost. — Ker imajo šempeterčani za čast božjo in zveličanje duš nad vse vnetega in delavnega p. Gabrijele, frančiškanskega gvardijana, radi, so skupno z njim 27. julija praznovali v prijazni Metavi 25 letnico njegovega mašništva, ko je ob tej priložnosti v kapelici Matere božje na Metavskem hribčku opravil daritev sv. maše. — Ker imamo šempeterčani tudi svojo gasilsko četo, se bomo seve udeležili tudi gasilskega kongresa v Ljubljani. — Stara želja šempeterčanov se uresničuje. S predpripravami, to je s trasiranjem nove ceste Sv. Peter—Duplek se prične. V zimskih mesecih se bo tudi pričelo z navažanjem gramoza, ki ga je na dravskih otokih dovolj in na spomlad se bo pričelo za res. Bo to ena najlepših cest ob vznožju Drave, na drugi strani pa prijazni hribčki z vinogradi in sadonosniki. Saj se že ta cesta gradi od leta 1893, ko so se delali prvi načrti. Seve pa takratni nemški in nemčurski mogotci za potrebe slovenskih krajev niso imeli smisla in ne volje kaj

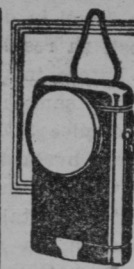
Na sliki vidimo puščavskega lovca na kameli. Puščavski lovci tvorijo izbrane čete egiptovske vojske

storiti. Če pa še dobimo potem prepotrebno zvezo od nove ceste skozi Metavo in potem s humsko cesto, potem bomo zadovoljni in tudi hvaležni vsem, ki bodo pri tem sodelovali.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Sicer smo pri nas na primicije, hvala Bogu, precej navajeni, pa je bila vendar letošnja, ko je h Gospodovemu oltarju pristopil g. Franc Drevenšek iz župeče vasi, na svoj čisto poseben način ljubka in prisrčna: ni bilo nič onih običajnih zunanjih slovesnosti — razen malega sprejema na predvečer, a kako lep je bil pogled, ko je novomašnika ob vходу v cerkev poleg venca duhovnikov spremila lepa četa 17 mladih belih deklic, ki so bile pol ure poprej sprejete v Marijino družbo! Tako so dobile prelepo priložnost, da so takoj po sprejemu mogle vršiti lepo in častno službo novomašnikovega spremstva. — Žal pa, da jih je čakala isti dan še druga — žalostna, a ginljiva dolžnost. Njih tovarišica Marija Kranje iz Zgornjih Pleter, ki se je z njimi vred s posebno gorečnostjo pripravljala na sprejem v Marijino družbo, je bila dva dni poprej v ptujski bolnišnici nepričakovano poklicana v družbo božje Matere v nebesa; in tako so isti dan popoldne spremile tudi svojo mlado sestro k večnemu počitku — obenem z veliko množico ljudstva, ki je sožalovalo z žalujočo družino, kateri izrekamo sožalje. — Cerkevna slovesnost nove maše je bila zelo povzdignjena, ker se je vršila pri glavnem oltarju, ki je bil že nad en mesec ves razdrt, a je do tega dne v zgornjih delih bil že prelepo prenovljen, spodnji del pa je razen zasilnega malega tabernaklja bilo samo cvetje in zelenje, tako da je nudila celota čudovit pogled. V začetku prenovitvenih del so nekateri godrnjali zoper te nove stroške, zdaj pa vedno bolj vsi vidimo, kako potrebno je bilo to delo, in se veselimo, da bomo kmalu imeli oltar v novi krasoti pred seboj. Dal Bog, da bi se nabralo še sredstev za prenovitev stranskih oltarjev!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. V nedeljo pred Jakobovim so vrli otroci in vnuki Zimetovi v Zgornjih Pleterjah priredili lepo domačo slovesnost za god in 80. rojstni dan svojemu očetu in dedeku Jakobu Peršuhu, zglednemu krščanskemu očetu. Bil je trden in skrben slovenski kmet, od dobe tukajšnjega župnika Ozmeča med prvimi združnimi delavci v fari; daleč je bil tudi poznan kot nakupovalec živine, toda še »iz stare šole«, t. j. pošten in pravičen, tako da se je lahko nanj vsakdo zanesel. Z blago ženo Marijo sta imela 11 otrok, od katerih pa so štirje — tudi sin-duhovnik Anton — že umrli. Izguba otrok in druge bridkosti so jubilantu bili težki obiski božji, a v svoji živi vernosti in obdan od ljubeznj svojih otrok in znancev je vse pretrpel, pa je še danes sama živa delavnost. Bog ga ohrani še dolga leta!

Ormož. Okrajna kmečka zveza priredi v nedeljo, 13. avgusta, v Ormožu kmečki tabor, združen z veliko kmečko tombolo. Tabor bo popol-

Žepne svetilke

izdeluje edino domača ivornica

IVAN PASPA I SINOV

Zagreb, Koturaška 69

danski ter se začne ob 14 z večernicami v farni cerkvi. Po večernicah v sprevedu z godbo in zastavo KZ na zborovalni in tombolski prostor, ki bo na dvorišču graščinskega marofa. Na taboru govorijo: načelnik KZ poslanec Janez Brodar, domači poslanec Marko Kranje in še drugi. Po taboru bo takoj tombola, na kateri bo dobiti 20 velikih tombol ter še 500 krasnih in visokovrednih dobitev v vrednosti 15.000 din. Tombolske tablice se dobe v predprodaji pri vseh krajevnih Kmečkih zvezah ormoškega okraja ter v pisarni Kletarskega društva v Ormožu. Za člane KZ je udeležba pri večernicah in sprevedu obvezna, torej morajo biti ob 14 že v Ormožu. Vse prijatelje kmečkega stanu vladno vabi k udeležbi okrajni odbor KZ v Ormožu.

Slov. Konjice. Naš trg in z njim vred vsa župnija še vedno živi pod vplivom mogočnega in sijajno uspelega tabora Slovenske dijaške zveze, ki se je vršil od 17. do 24. julija. Saj so nam pa tudi ti vrli pismarji bodoče slovenske kremenitoverne inteligence v zadostni meri pokazali pot, katero so si izbrali, da dosežejo cilj in zmago svojih načel, ki se glase: globokovernost, narodnost in resnična državotvornost. Pod okriljem teh smernic se je tudi vršilo vse taborenje, katerega so dali sijaj in odobravanje naši najvišji cerkveni in državni predstavniki s tem, da so prihiti osebno med to našo značajno dijaško mladino. Konjiško ljudstvo je z največjim veseljem in zanimanjem spremljalo celotni potek ter samo z žalostjo v srcu obžalovalo prekratek obisk teh požrtvovalnih dijaških src. Pri pobožnostih, ki so se vršile v tukajšnji župni cerkvi in ob zaključku dijaškega kresovanja, se je marsikatero oko zasolžilo ob pogledu na to verno mladino in marsikatera mati si je želela imeti takšnega otroka. Resnično, naš kraj in posebno še naš trg je s tem posetom SDZ vsestransko mnogo pridobil. Ti mladi, krščanski slovenski dijaki in

Na španskem so zopet pričeli z biko-borbami, ki so med državljansko vojno počivale. Slika iz Madrida predstavlja zmago razkačenega bika nad napadalcem

dijakinje so pokazali, kako je treba živeti in delovati za našo slovensko samobitnost, za resnično izpolnjevanje vseh tistih načel, katere imajo nasprotniki vere in slovenskega naroda samo na jeziku. Zato pa velja: Vi člani in članice SDZ, hvala vam za vaš poset in še večja hvala za smernice, katere ste nam podali! Objubljam, da bomo poskrbeli za njihovo izvršitev ter tako ob vašem ponovnem taborenju pokazali, da so Slovenske Konjice res slovenske in verne!

Loče pri Poljčanah. Marsikdo že misli, da nas ni več med živimi, ker nič ne pišemo. Pa saj ni treba vsega dati na veliki zvon! Res, včasih je tudi to potrebno. Veste, da smo tako zakopani v razna dela, da skoraj ne pridemo iz njih. Sliši se tudi, da ne bo nič javnih del letos pri nas. Toda tudi to zaupno povemo, da so že vse priprave v teku, da bomo regulirali žičnico, Dravinjo in Ločnico in razkopali še cesto iz Loč v Suhodol, tudi denar je že odobren. Nergači naj le lepo tiho bodo. Z glavo se nikjer ne pride skozi zid pa naj bo butica še tako trda. Vemo, da hočejo naši bratci iz nasprotnega tabora iz tega zavlačevanja kovati za sebe kapital in vodo napeljevati na svoj mlin. Pa nas ne boste! Ste bili dovolj dolgo, ljubi bratci, pri krmilu, zakaj vas pa takrat ni prevzemala taka skrb za naše potrebe?! Le malo počasi! Hm! Več velikih narodnih kakor tudi mladinskih in verskih prireditvev je že bilo letos. Povemo samo to, da na nobeni doslej letos še nismo manjkali. In smo prišli kar z vsake navdušeni domov. Samo nekaterim bratcem od tam »preko« to ni bilo prav in so nas imeli za neolikane. Ko pa oni ali njihovi člani polni vinskih duhov po Ločah »aufbiksajo« in s tem motijo mirne ljudi, je pa vse dostojno. — Naša JNS je imela nekako sredi pomladi svoj občni zbor. Začudili se nismo izidu, ker vemo, da »gluha vkup štrih«. Sicer pa so ti naši bratci dobili te dni obisk. Sam gospodin Banjanin iz Beograda je moral priti, da potrdi svoje zveste bratce v integralnem jugoslavstvu. Pa čujte in strmite ter vlečite na ušesa! Predsednik OJNS v Ločah je stebre integralnega jugoslavstva pozdravil v nogavicah, katere v Mariboru, Konjicah ter drugod preganjajo. Kaj si je mislil, ko ga je gledal v taki obleki, gospodin Banjanin in druga gospoda. To so Jugoslovani! Žejne duše so se zbrale k sprejemu gostov, a niso prišle na svoj račun. Ne čudimo se družbi, ki se je zbrala ob tej priliki. Čudimo se le temu, da zastopniki integralnega jugoslavstva prebavijo bele nogavice! Dovolj so se nam sedaj oči odprle... Kako že poje ona prelepa pesem? Črna zemlja... Sicer pa so malo odmeva prinesli podarjeni zvezki in svinčniki, ki so jih gospodje milostno delili šolarjem, da bi jih tako pritegnili v svoj krog, ker jih drugače niso mogli. Otrok pač vzame, kar se mu ponudi in mirna Bosna. Uspeh tega slavnega obiska je bil: nekaj žejnih duš, ki niso prišle na svoj račun, malo vpitja, nekaj namišljenih resolucij in nemčurske nogavice! In basta! Pričakovali smo pri vsej reklami in vpitju res integralnega jugoslavstva, dobili smo pa bele nogavice... Mi pa smo bili, smo in bomo ostali dobri Slovenci in šele kot taki bomo tudi dobri Jugoslovani! Bog živi!

Makole-Stopno. Nujna potreba ceste Stopno-Savinjsko-Sestrže-Medvece na meji okrajev Maribor desni breg in Ptuj. Hribovje, nazvano Savinjsko, ki loči Dravsko polje od Dravinjske doline, nima skoraj nobene prometne zveze z ostalimi kraji. Najslabše je pa med Ptujsko goro pa tja do ceste Mostečno-Lozno. Za ves ta okraj ni nobene možne zveze do železniške postaje Pragersko, kamor prebivalci prodajajo svoje pridelke, predvsem jabolka, ki so glavni produkt teh krajev. Radi ilovnaterega terena se poti po hribovju Savinjskem tako zablatijo že ob najmanjšem

deževju, da se sploh ne da voziti, kar je ob času spravljanja pridelkov in prodaje jabolk za prebivalstvo vasi Stopno, Strug, vsega in še gosto naseljenega pogorja Savinjsko, dalje Sestrž, Medvec, ki posedujejo skupno nad 600 ha rodovitne zemlje, velik gospodarski udarec. Dočim pa drugi kraji ob vsaki priliki samo prosijo na vse strani, prebivalstvo omenjenih krajev ne moleduje, ampak je zadevo vzelo v svoje roke in je prostovoljno potom ljudskega dela cesto iz Stopnega v Savinjsko zasilno popravilo. Manjka jim samo sredstev za nabavo gramoza. Ker je prebivalstvo revno in ne prenese večjega obdavčenja potom občinskih doklad, je občina Makole zaprosila potom okrajnega cestnega odbora v Mariboru kr. bansko upravo za primerno podporo za nabavo gramoza, dočim je prebivalstvo kopanje in razvoz gramoza spet pripravljeno samo izvršiti potom ljudskega dela. Ker prebivalstvo kaže zelo dobro voljo z opravljanjem ljudskega dela, pričakuje, da mu bo kr. banska uprava dala na razpolago dovolj sredstev za nabavo gramoza. Prav tako vse prebivalstvo omenjenih krajev, ki je z velikansko večino volilo JRZ, pričakuje in se nadeja od narodnih poslancev obeh okrajev (Maribor desni breg in Ptuj), po katerih bi se naj cesta posula z gramožom, in od okrajnega cestnega odbora v Mariboru, da bodo po svojih močeh prošnjo občine Makole podprli in izposlovali primerno podperjo za gramoz. Vsem, ki se bodo zavzeli pri merodajnih za omejenjo prepotrebno cesto, bo prebivalstvo iz srea hvaležno. To hvaležnost bo izkazalo takrat, ko bo spet pozvano, da izjavi, komu v zastopstvu pri oblastvih zaupa.

Sv. Barbara v Haložah. Kakor povsod, tudi v Spodnjih Haložah čutimo sušo. Slive odpadajo, sadje je drobno in tudi odpada, ostalo bo samo brezhlavno in zdravo sadje na drevju, vendar se bo še odebilo. Že sedaj je vse drevje podprto. Slive pa so se počesale pod težo. Cene za rana jabolka so bile 1.50 din kg. Vendar prvih ni bilo veliko na prodaj, ker so radi suše zaostale. Letos so se vendar kupovalci držali določenih terminov in so drug drugega opazovali in grozili z naznanitvijo oblastvom vsakega kršitelja terminov. Hvala Bogu, prvič je bil v tem oziru red. Tudi v vinogradih se kaže suša, in sicer v lapornatih terenih, grozdje je ostalo drobno, medtem ko na zemljah nelapornatih sijajno uspeva. Vendar pridelek ne bo pričakovan po množini, pač pa bo kakovost sijajna, kar je pričakovati.

Sv. Barbara v Haložah. Vsem sadjarjem domačinom kakor tudi onim v Ptuj in sosednjih župnijah, zlasti pa še tistim, ki imajo tukaj svoja posestva, pa stanujejo drugod, naznanjamo, da je naša nova sadna sušilnica popolnoma gotova in lahko dajo sušiti, oziroma pripeljejo sadje, kadar bo kdo imel. Izven naše župnije stanujoči sadjarji naj sporočijo par dni prej, kdaj namevajo pripeljati, da bo sušač pripravljen in obveščen. Vpraša se tudi lahko telefonično g. župnika, ker so ostali funkcionarji podružnice daleč proč od pošte in jih je med tednom teže klicati k telefonu za dajanje pojasnil. Kurilo se bo z našimi drvami, kdor ne bo imel svojih. Plača se od sušilnice in drv in sušača. Suši se lahko nankrat 10 mernikov (mel) ali 300—400 kg svežega sadja in je ena partija 20 les sadja posušena v desetih urah. Priprava sadja (rezanje in trebljenje) traja morda tri ure, ker še naročeni stroji niso prispeli. Zato bo zaenkrat potrebno, da pomagajo rezači, ki naj zraven pridejo, da bodo v sušilnici sadje sproti rezali, ker doma narezano sadje počrni, oziroma porjavi in ni za prodajo. Za domačo rabo pa je že dobro, vendar tako lepo ni. Kakšna bo plača, še ni točno določeno, ker niso še vsa navodila dospela. Umevno pa je, da kdor bo rabil naša drva,

Vinogradniki, viničarji!

Naročite »Slov. gospodarja«, ki vam bo v svoji mesečni prilogi »Kmečko delo« za september brezplačno preskrbel nov »Viničarski red«, ki stopi v veljavo dne 1. novembra 1939.

bo plačal enkrat več, vendar ne bo tako hudo, da bi kdo okoli padel. Vabi Sadjarska podružnica.

Topolšičica. Tombola v pomoč revnim bolnikom bo pri nas z bogatimi dobitki 13. avgusta, v primeru slabega vremena ta dan pa 15. avgusta.

Sladka gora pri Šmarju. Romarska cerkev Mater božje zopet prijazno vabi romarje, da jo obiščejo v dneh od 12. do 14. avgusta, ko je tukaj glavni romarski shod. Romarska pobožnost se začne 12. avgusta (sobota) zvečer s pridigo in timimi litanijami. Glavni romarski dan bo letos v nedeljo, 13. avgusta. Zato bo poleg običajnih pobožnosti v cerkvi zvečer ob devetih uprizorilo tukajšnje Prosvetno društvo še pretresljivo igro »Slehernik« na prostem. Vstopnina: sedež po 10 in 6 din, stojišča 3 din. Dobitek se bo porabil za veliki zvon, ker je romarska cerkev izgubi krasnih zvonov v svetovni vojni nabavila doslej komaj srednjega. S pomočjo romarjev in dobrotnikov naše lepe cerkve bi radi dosegli, da bi prihodnje leto že vabil veliki zvon in pozdravljaj romarje, ki bodo prihajali od vseh strani, da z Marijino pomočjo v tihi zbranosti in žrtvah poskrbijo za svoje neumrljive duše. Čeprav je bilo letos že mnogo prireditvev, vseeno naj bo tudi romanje na Sladko goro, v ta tihi, lepi kraj, dobro obiskano in krasno Marijino svetišče nabito polno prijateljev Marijinih od blizu in daleč. Na veselo svidenje!

Bele vode. Naznaniti moramo, da v Belih vodah nismo kar tako. Član FO Slemenšek Ivan je prejel srebrno medaljo za zasluge za kraljevski dom, ki si jo je zaslužil pri vojaki. Vsi Belovoščani mu častitamo k temu odlikovanju! — Fantje in dekleta se pridno pripravljajo na misterij »Slehernik«, ki ga bodo igrali pri cerkvi ob blagoslovitvi prenovljenega župnišča.

Sv. Marija v Puščavi. Romarska shoda 15. in 20. avgusta praznujemo v Prčavi prav slovensko. Dne 14. in 19. avgusta se poldnevne ob tleh, po prihodu romarjev, prične spovedovanje. Spovedovalo bo pet spovednikov. Ob osmih zvečer bo pridiga in pete litanije. Cerkev ostane odprta vso noč. Drugi dan se spovedovanje prične ob štirih in traja do poldneva. Ob petih prva sveta maša, druga ob šestih. Ob sedmih pridiga in peta sv. maša, ob devetih in ob pol desetih tihi sveti maši in ob desetih zopet pridiga in slovesna sveta maša. Vabi cerkveno predstojništvo.

Prihova. V nedeljo, 13. avgusta, bo pri sv. Joštu lepa nedelja, procesija s štirimi blagoslovi in sv. maša ob desetih. Zvečer bo na Prihovi po večni luči rimska procesija, namesto v ponedeljek, nazadnje umetni ogenj. — Na Velike Maše bo tu velik romarski shod. Pride pater kapucin iz Celja spovedovat. Sv. maše bodo ob šestih in ob osmih, ob desetih slovesna sv. maša s pridigo in procesijo. Romarji vabljeni!

Rečica ob Savinji. Dne 20. avgusta se bo vršil ob tleh popoldne velik pevski nastop moških zborov gornjesavinjskega pevskega okrožja. Na sporedu 19 narodnih in umetnih pesmi, ki jih bo predvajalo okrog sto pevcev. Koncert se bo isti dan ponovil v veliki škofijski dvorani v Gornjem gradu ob osmih zvečer. Toliko v prošnjo društvom, da ne prirejajo ta dan svojih prireditvev,

Kmečka trgovina

Pridelovalci sadja in cene

Naše časopisje je glede gornjega prineslo sledečo razpravo, ki jo z ozirom na to, da so naši sadjarji o vsem poučeni, priobčujemo:

Izvoz jabolk v Nemčijo je reguliran na podlagi dogovornih kontingentov. Našemu izvozniku je zajamčen odjem, zasigurana je cena, ki znaša za 100 kg 20 RM franko meja, poleg tega pa daje Prizad izvozno premijo v višini 25 din za 100 kg, tako da dobi izvoznik najmanj 280 din. Izvoznike je Prizad opozoril, naj s to premijo kalkulirajo, tako da bo prišla do izraza v korist producentov tudi v odkupnih cenah. Izgleda, da si izvozniki tega opozorila Prizada, v smislu katerega naj bi z ozirom na premijo dajali producentom višje cene, niso vzeli k srcu, ter da nameravajo vse koristi premije in Prizadove akcije za izvoz jabolk spraviti le v svoj žep.

Izvozniki plačujejo našim sadjarjem jabolka po 1.25 din kg, v izjemnih primerih plačajo do 1.50 din. Seveda je ta cena v primeri s ceno, ki jo doseže izvoznik, mnogo prenizka. Res je, da ima trgovec z nakupom in prodajo svoje stroške, vendar je gotovo, da ti stroški ne dosežejo 100% cene, ki jo plača producentu v kljub temu, če si pri tem kalkulira svoj dobiček.

Mnenja smo, da nikakor ne gre, da bi akcija državnega izvoznega zavoda, ki ima namen, da služi celotnemu našemu gospodarstvu, šla v korist le trgovstvu, torej posredovalcem, dočim naj bi producent, ki nosi vse breme dela in ves riziko proizvodnje, odšel pri tem praznih rok. Sadna izvozna kupčija z Nemčijo je danes brez velikega rizika, cene so določene, odjemalci sigurni, plačilo točno, zato ne more biti razloga za kakšen prekomeren dobiček in poseben riziko — premije sadnih izvoznikov.

Naj pa ta primer v sadni trgovini opomni sadjarje, da jim je potrebna organizacija, da bodo mogli varovati svoje koristi. Vprašanje združnega vnovčevanja sadja so naši sadjarji doslej že večkrat načeli, žal, ne vedno z uspehom. Vendar bo treba to vprašanje imeti vedno pred očmi, če bomo hoteli, da bo producent res imel vse koristi od prodaje svojih produktov ter da se ne bodo z njegovim delom okoriščali predvsem le drugi.

Kaj bomo s sadjem?

Fr. Petek, Sv. Tomaž pri Ormožu.

Tudi letos je sadje obrodilo. Sliv je toliko, kot že dolgo ne, a jabolka tudi. Nemčija je naš glavni kupec, pa ima tudi sama dobro sadno letino. V naših južnih krajih je prav tako dosti jabolk, tako da ni govora, da bi sadje prodajali na jug. Zato moramo gledati, da bomo res samo lepa jabolka izbrali za prodajo, ker je na trgu glavno, da se ustreže očem, potem šele okusu. Ne poslušajmo nakupovalcev in ne trgajmo jabolk prej, kakor je dovoljeno. Lansko leto se je zgodilo, da so nakupovalci deset dni prej veleli obrati kanadko samo zato, da so jo lahko plačali samo po 1.50—2 din, dočim je bila kanadka pozneje, ko je bila stvarno zrela, po 3 din kg, a je nihče več ni imel.

Govori se o silosih, kjer bi jabolka čakala na boljše ceno. Ne ve se, če bi v silosu jabolka ohranila prvotno sočnost. Konkurirajo pa spomladi zraven tega jabolkam še oranže, ki v krajih, kamor pridejo naša jabolka, imajo isto ceno. Za oranže je znižana tudi železniška tarifa od pristanišča, dočim jabolka ne uživajo popusta na železnici.

Kaj tedaj s sadjem? Če bomo vse predelali v jabolčnik, kaj bomo z vinom? Sadja pa gre leto za letom ogromno v nič. Priporočajo se sadne kuhinje, kjer bi se sadje prekuhalo v sadne mezge, katerim ni potrebno dodati sladkorja. Toda za to se bo porabilo le malo sadja. Marmelad si pa kmet ne more privoščiti, ker za napravo marmelad je potreben sladkor, ki si ga danes kmet ne more kupiti. Najbolje bo pač, da se v vsaki vasi osnuje sadna sušilnica, za katero bi morali izvežbati po enega človeka v sušenju, ker naši ljudje še ne znajo sadja pravilno sušiti. Suho sadje se bo vedno dalo prodati. Na spomlad svetovni trg zelo išče suho sadje. A tudi zdravju našega kmečkega ljudstva bi zelo koristilo, če bi si v času, ko primanjkuje svežega sadja, skuhalih suhih jabolčnih krljev ali sliv, kar nič ne stane, je zdravo in hranljivo. Pa tudi, dokler še nimamo sušilnic, ne čakajmo. Poskusimo sami, če ne en sam, pa 2—3 sosedje skupaj. Pripravimo si primerno sobo ali prostorno kuhinjo, v katero postavimo štedilnik. Nad štedilni-

kom namestimo žičnate ali lesene mreže, ki ne smejo biti preredke. Mreže se namestijo na okvir. Jabolka sušimo tako, da sveže postavimo na najtoplejše mesto, slive (češplje) pa obratno. Če imamo primerno število mrež, lahko posušimo na dan 30—50 kg sadja, kar je odvisno od dneve kurjave. Poskusimo in videli bomo, kako lep del prihoda nam bo nudilo suho sadje.

Nizke cene žganja

Letos so slive in češplje v Bosni dvakrat bolj obrodile kot pa je to bilo v povprečju zadnjih desetih let. Ker bodo prodali in prekuhali v pekmez samo eno tretjino pridelka, bodo ves preostanek češpelj prekuhali v slivovko. Iz Brčkega (kjer je center trgovine s slivami) poročajo, da se že sklepajo kupčije za češplje za kuhanje slivovke, in sicer po ceni 25—30 par kg češpelj. Tako poceni češplje menda še niso bile. Ker se iz 100 kg češpelj dobi 4—5 litrov slivovke, računajo, da bo liter slivovke, ki ima 30—40% alkohola, stal 4—6 din. Ta nizka cena slivovke bo vplivala na ceno tudi ostalega žganja. Vinskega žganja pa letos tam doli sploh ne bodo kuhali, kakor so to delali prejšnja leta. Radi nizke cene žganja si nameravajo trgovci napolniti vse razpoložljive posode z žganjem, tako da ga bodo imeli še dolga leta na razpolago. Na ta način se jim obeta lep zaslužek.

Gospodarske zanimivosti

Denar. Denar drugih držav je s prištetim pribitkom z našim dinarjem v sledečem razmerju: angleški funt 258 din, ameriški dolar 54.80 din, nemška marka 14.30 din, madžarski pengő 8.60 din, turška papirnata lira 34 din, francoski frank 1.46 din, švicarski frank 12.42 din, italijanska lira 2.28 din, bolgarski lev 46 par, romunski lej 30 par, skandinavske krone od 11.20 do 13.06 din, češka krona 1.50 din, grška dragma 40 par, poljski zlot 8.30 din.

Jugoslavija, Bolgarija in Romunija bodo letos pridelale 900.000 ton češpelj. Proizvodnja suhih češpelj bo znašala okoli 70.000 ton.

Eno milijardo lejev je dala romunska vlada za nakup kmetijskih strojev.

Vprašanje odprave prevzemnih taks, ki so ga sprožili absolventi kmetijskih šol, o čemer je pisala priloga »Slov. gospodarja« »Kmečko delo«, je našlo močan odmev. Poleg društvenega glasila ZAKŠ »Mlade brazde« je članek prinesel še »Orač«, v izvlečku pa »Trgovski list«. Gre za odpravo prevzemnih taks pri prevzemu posestva po sinovih, in sicer pri posestvih, katerih katastralna vrednost ne presega 50.000 din, za ostala večja posestva bi se pa plačala samo ena četrtina dosedanjih taks.

Cene goveje živine

Volj. Maribor prvovrstni 5 din, drugovrstni 4 din, tretje vrste 3.60 din; Celje prvovrstni 5.50 din, ostali 4—5 din, Ptuj 3.25—4.25 din, Slovenjgradec 3—4 din, Slov. Konjice 4—4.50, Brežice 4—5.50 din, Ljubljana prvovrstni 5.50 do 6 din, drugovrstni 5—5.50 din, tretje vrste 4—5 din kg žive teže.

Razgovori z našimi naročniki

Les pri žagi pogorel — kdo trpi škodo? K. M. Pogorela Vam je žaga. Na žagi se je nahajalo 50 kub. metrov rezanega lesa, ki ste ga že prodali, kupec ga je že žigosal s svojim imenom, le zmeril ga še ni. Vprašate, kdo trpi škodo, ker je ta les, ki ni bil zavarovan, pogorel. — Škodo trpi, ako ni bilo kaj drugega dogovorjenega, dotičnik, ki je bil ob času požara lastnik pogorelega lesa. V predmetnem primeru kupec lesa ni postal lastnik že s sklenitvijo kupoprodajne pogodbe, marveč šele s prevzemom lesa temeljem navedene pogodbe. Prevzem se lahko izvrši že z žigosanjem lesa od strani kupca ali kupčevega pooblaščenca; ni potrebno, da bi kupec les hkratu tudi odpeljal. Merjenje lesa ni bistveno za prevzem lesa, ako je kupec les že žigosal; očitno služi merjenje v takem primeru le svrhi ugotovitve višine kupnine.

Bremenprost odkup parcele in zaostali davki. J. J. Kupili ste od posestnika I. G. četrtino njegove njive bremenprosto. V zemljiški knjigi pa ste naknadno ugotovili, da je navedena njiva obremenjena z zastavno pravico za terjatev

Biki. Ptuj 2.50—3.50 din, Lendava 4—4.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor 4 din, Celje 3.50—4.50 din, Ptuj 3.75 din, Lendava in Slovenjgradec 3 din, Slov. Konjice 4 din, Brežice 3.50—4.75 din, Ljubljana 4.50—5 din kg žive teže.

Telice. Maribor 4.63—5.25 din, Celje 5—5.50, Lendava 4—4.50 din, Slovenjgradec 4 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Brežice 4—5 din, Ljubljana 4.50—5.50 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4.50—6 din, Celje 4.50—5 din, Lendava 4.50—5.50 din, Slovenjgradec 5—6 din, Slov. Konjice 4.50 din, Brežice 4.50—5.50 din, Ljubljana 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor mlad prašič 5—6 tednov 80—100 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 180—240 din, 5—7 mesecev 310—450 din, 8—10 mesecev 470—515 din, 1 leto 710—920 din; kg žive teže 6—8 din. Ptuj 6—12 tednov stari 90—200 din glava, kg žive teže pa 6.75—7.25 din.

Pršutarji (proleki). Maribor 9.50 din, Celje in Ptuj 7—8 din, Slovenjgradec 6 din, Slov. Konjice 8 din, Brežice 7 din, Ljubljana 8—9 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Maribor 7 din, Celje 8—9 din, Slov. Konjice 9 din, Brežice 8.50 din, Ljubljana 9—10 din kg žive teže.

Vino

Maribor levi breg navadno mešano vino 10 din, finejše sortirano 13 din liter pri vinogradnikih. Okolica Lendave. Navadno mešano vino 3.50 do 4.50 din, finejše sortirano 5—6 din liter pri vinogradnikih.

Okolica Brežic. Navadno mešano vino 4.50 do 5 din liter, finejše sortirano vino 6—7 din liter pri vinogradnikih.

Tržne cene

Krma. Maribor sladko seno 65—70 din, detelja 85 din, slama 40 din stot; Celje seno 65 din, lucerna 80 din, slama 40 din stot; Ptuj seno 50 din, slama 25 din; Brežice seno 55 din, lucerna 70 din, slama 25 din stot.

Drva. Maribor 105 din, Celje 90 din, Lendava 105 din, Slovenjgradec 70 din, Brežice 70 din, Ljubljana 90—110 din kubični meter.

Sadje. Jabolka 3—6 din, hruške 4—6 din, marelice 6—8 din, breskve 5—12 din, grozdje 10 do 12 din, slive (ringlo) 4—6 din kg, borovnice 1.50 do 2.50 din liter, maline 4—5 din, ribez 2.50—4, ringlo 1—2 din, jagode 12—15 din liter na mariborskem trgu.

Zelenjava. Krompir 1—2 din kg, glava zelja 0.50—3 din, kumara 0.50—2 din, kg paradižnikov 5—6 din, fižola v stročju 6 din, liter luščenega graha 5—7.50 din.

Sejmi

14. avgusta svinjski: Središče; živinski v Mariboru (15. praznik!) — 16. avgusta živinski in kramarski: Rakičane, Mozirje, Sevnica ob Savi, Vuzenica; svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — dne 17. avgusta tržni dan s svinjami: Turnišče; živinski in kramarski: Kapela pri Brežicah, Šmarje pri Jelšah — 18. avgusta svinjski: Maribor — 19. avgusta svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

erarja na zaostalih davkih; odpis Vašega dela njive se ni izvršil bremenprosto, marveč s prenosom bremen. Prodajalec sicer trdi, da ne dolguje nikakih zaostalih davkov, izvleček iz davčne glavne knjige pa izkazuje precej visoke zaostanke. — Zemljiškoknjžno sodišče ne sme izvršiti bremenprostega odpisa kaknega dela zemljišča, ako je slednje obremenjeno in upravičenec (hipotekarni upnik) ne dovoli bremenprostega odpisa. Imate le možnost, da prodajalca prisilite (ako ne zlepega, pač s tožbo in izvršbo), da oskrbi izjavo vknjiženega upnika ali da plača vknjiženo terjatev. Lahko se pogodite z davčno upravo, odnosno finančno direkcijo v Ljubljani, ki bo gotovo dovolila zbris vknjižene zastavne pravice, ako boste plačali oni del davčnih zaostankov, ki odpade na odprodano zemljišče. Nato zahtevajte od prodajalca, da Vam povrne vse izdatke, odnosno škodo, ki ste jo utrpeli, ker prodajalec sam ni oskrbel bremenprostega odpisa.

Pohčitelj zahtevata odstop od pogodbe. S. O. A. Pišete, da sta dva zakonca-poseselnika dala

pohčeriti 10 letno deklico brez vednosti njenih staršev, da je bila ta deklica 10 let pri njuni hiši, da zahtevata »pohčeritelja« sedaj brez vpraska odstop od pogodbe in »od hije« in vprašate, ali pohčerjenka lahko kaj zahteva za »iz-rabo« skozi toliko let. — Vaši podatki najbrž niso povsem točni. Pohčeriti, odnosno vzeti za svojega se zamore nedoletnega otroka le s privoljenjem zakonskega očeta, ako tega nima, pa matere, in sodišča. Med posvojitelji in posvojenim otrokom veljajo — v kolikor zakon ne dela izjeme — enake pravice kakor med zakonskimi roditelji in otroki (torej pravica do oskrbe, do dedovanja). Dokler je posvojen otrok nedoleten, se da pravno razmerje med posvojitelji in posvojenim otrokom razveljaviti le s privoljenjem nedoletnikovega zastopnika (očeta ali matere) in sodišča. — Ako sta navedena zakonca res pohčerila imenovano deklico, ne bosta mogla enostransko odstopiti od adopcijske pogodbe. Domnevamo pa, da ni bila sklenjena prava adopcijska pogodba. Morda sta zakonca vzela deklico le v rejo? V takem primeru ne veljajo predpisi, o katerih smo zgoraj pisali. V kolikor sta posestnika deklico v celoti oskrbovala od 10. do 14. leta, ko je morala še posecati šolo in ni mogla ničesar zaslužiti, je primerno, da enako število let (torej od 15. do 18. leta) dela na posestvu za hrano, stanovanje in obleko, ne da bi za to zahtevala še kako plačilo v gotovini. Z devetnajstim letom pa bi bila deklica upravičena zahtevati za svoje delo tako odmeno, odnosno plačilo, kakor ga povprečno dobivajo druge v tistem okraju za enako delo. Možno je, da ne bo dobila več, odnosno da ne bo mogla še kaj več terjati, ako je dobivala poleg hrane in stanovanja tudi obleko (vštevši perilo in obutev) in ako vrednost prejete obleke, perila in obutve dosega tisto vsoto, ki jo drugi delojemalci dobivajo v gotovini, ki imajo le hrano in stanovanje. — Zahtev na plačilo odmene iz službene pogodbe zastara v treh letih, to se pravi, da se zamore s tožbo izsiliti plačilo le za zadnja tri leta — seve, v kolikor zastaranje ni bilo morda prekinjeno. V opisanem primeru pa je stvar nekoliko drugačna, ker je deklica očitno delala brez zahteve kakega plačila v gotovini le z ozirom na zatrjevano »pohčeritev«. Ako ta pohčeritev ne drži in deklica nima nikakih pravic napram posestnikoma, tedaj je upravičena zahtevati plačilo za svoje delo tudi za več kot tri leta nazaj (lahko 30 let), in sicer iz naslova obogatitve. Ako se deklica s »pohčeriteljema« ne bo mogla zlepega poravnati, naj poprosi za posredovanje, odnosno poskus poravnave sodnika svojega okoliša na kak uradni dan; deklica ima pravico, da da poklicati »pohčeritelja« pred sodišče (brez tožbe in brez plačila kakih taks) v svrhu poskusa sklenitve poravnave.

Kupljeno posestvo meri manj nego je zatrjeval prodajalec. F. S. Kupili ste posestvo, ki bi naj glasom zadevnega inserata in po ustnem zatrjevanju prodajalca merilo šest oralov; naknadno pa ste pri katastrski upravi dognali, da ne meri v resnici niti dva oral. V kupoprodajni pogodbi ste se odpovedali pravici izpodbijati pogodbo radi morebitne oškodbe nad polovico prave vrednosti. Vprašate, ali je mogoče pogodbo razveljaviti. — Domnevamo, da pri nakupu posestva niste dogovorili kot bistveni pogoj, da mora posestvo meriti baš šest oralov, tako da posestva sploh ne bi bili kupili, ako ne bi toliko merilo. Le v slednjem primeru bi lahko zahtevali popolno razveljavljenje pogodbe, sicer pa — ako velikost ni bila bistveno pogojena — ne. Velikost posestva je najbrž tvorila le podlago za določitev, odnosno izračunanje višine kupnine. Vsekakor imate pravico zahtevati primerno znižanje kupnine. Okolnost, da ste se odrekli pravici zahtevati uveljavitev pogodbe radi prikradbe nad polovico obče vrednosti, ni merodajna, ker ne uveljavljate te pravice, marveč zahtevate jamstvo prodajalca za izrečno zatrjevano velikost prodanega posestva. Ako je prodajalec vedel za pravo velikost posestva, je res zagrešil prevaro.

Strelvod ne odgovarja dogovoru. K. F. A. Kleparski mojster Vam je za dogovorjeni znesek 750 din napravil strelvod, ki pa ne odgovarja ustno dogovorjenim pogojem. Mojster je v enem dnevu zaslužil 350 din, ker znaša vrednost uporabljene materiala le 400 din. — Okolnost, da ste bili ob sklepanju pogodbe premalo poučeni o vrednosti strelvoda, Vas ne opravičuje zahtevati znižanje dogovorjenega zneska; Vaša prikradba ne znaša nad polovico prave vrednosti. Samo na sebi ni prepovedano, da ne bi smel kleparski mojster zaslužiti 350 din v enem dnevu. Ako mojster strelvoda ni napravil tako, kakor je bilo dogovorjeno, ste upravičeni zahtevati, ako

je hiba taka, da je ni več moči odpraviti in da brani redno rabo strelvoda, popolno uveljavljenje pogodbe; ako pa hiba ne brani redne rabe ali ako jo je moči odpraviti, smete zahtevati ali primerno znižanje plačila ali popravo ali dopolnitev tega, kar nedostaja. Neznatno zmanjšanje vrednosti se ne upošteva. — V primeru, ako bi mojster strelvod zopet odstranil, odnosno se pogodba po njegovi krivdi ne bi izpolnila, Vam mora ne le vrniti sprejeto aro, marveč imate celo pravico zahtevati dvojni znesek are. — V koliko je strelvod zanesljiv, Vam žal ne moremo odgovoriti.

Razmejitve po zemljemercu in sporazumu; prizadeti mejaš naknadno ne prizna. K. J. S. privoljenjem župana sosednje občine ste dali po zemljemercu ugotoviti mapno mejo med Vašo in sosednjo občino. Zadevni svet leži med reko Dravo in tvori tako zvani »grijes«. Drava spreminja svoj tok, odnosno strugo, je pa sedaj stanje približno tako, kakor pred sto leti. Pri razmejitvi Vam je pripadel tudi kos sveta iz sosednje kat. občine. Dotični svet je bil po mapi občinska last, v resnici pa je deloma odprodan. Eden izmed kupcev je tudi prišel k razmejitvi, sprva nekaj protestiral, nazadnje pa je »dal prav k inženirskemu (geometriškemu) delu«. Sedaj pa si je zopet začel lastiti Vam pripadli kos sveta, pokosil je travo, trdi, da ima priče, da je že čez 30 let hasnoval dotični svet, in da mu je sodnik dejal, da sme svet še naprej hasnovati. — Ako je mejaš res pristal na to, da geometer določi mejo med njegovim in Vašim svetom ter se vnaprej podvrgel geometriškemu izreku, tedaj je slednji izrek zanj obvezen, v nasprotnem primeru pa ne. Izjava sosednjega župana ni več merodajna, ako je občinski svet že prodan. Ako je bil sporni svet občinski, ga mejaš ni mogel priposestovati s 30 letnim, pač pa s 40 letnim izključnim hasnovanjem javno, brez prošnje in sile. Mapna meja v takem primeru (priposestovanja) ne bi več veljala. — Doma bi se dala stvar brez pravde urediti le, ako bi mejaš opustil nadaljnje hasnovanje. Ako zlepega ne bo odnehal, prosite najprej sodnika, naj na kak uradni dan pozove Vas in mejaša k sodišču, da poskusite stvar uravnati brez pravde. Ako poravnava ne bo mogoča, boste pač morali vložiti zoper mejaša lastninsko tožbo. Daste jo na uradni dan lahko na zapisnik. Trditi in dokazati morate, da je mejaš pristal na to, da geometer določi mejo kot obvezno tudi za mejaša. — Opozarjamo Vas na sledečo določbo občega državlanskega zakona: Ako voda zapusti svojo strugo, imajo predvsem zemljiški posestniki, ki trpe škodo po novem toku vode, pravico do odškodovanja iz zapuščene struge ali njene vrednosti.

Šolanje nezakonskega otroka. Z. J. D. Pri določitvi, kakega šolanja naj bo deležen nezakonski otrok, je vpoštevatati stan obeh roditeljev in premoženjske razmere nezakonskega očeta. Ako je nezakonski oče res lastnik 90 oralov velikega posestva, bi bilo vsekakor primerno, da se otrok

Ali si že obnovil naročnino?

izuči kake obrti ali podobnega. Varuh naj stavi pri varstvenem sodišču predlog (ako se z nezakonskim očetom ne bo dala stvar sporazumno urediti), da se naj določi, kaj bo otrok študiral in da ter koliko mora nezakonski oče plačevati vzdrževalnine še naprej. Nezakonska mati naj izrazi svoje želje in predloge. Pri varstvenem sodišču ni treba odvetnika in tudi taks ni treba plačevati, tako, da lahko nezakonska mati, odnosno varuh poskusita doseči, kar se jima zdi primerno.

Pritožba zoper poravnavo, sklenjeno v zadevi razzaljenja časti. Z. R. in J. Neka oseba Vas je tožila radi razzaljenja časti; razprava se ni vršila, ker ste takoj plačali sodne in odvetniške stroške. Obtožnice Vam niso prebrali, bili ste prvokrat na sodišču in ste mislili, da mora tako biti. Čez tri dni ste šli k odvetniku nasprotnice ter ste tam zvedeli za vsebino tožbe. Obtožba je bila neresnična, zmišljena in imate priče, da stvar ni bila taka, kakor se je navajalo v obtožbi. Radi tega bi se sedaj radi pritožili in zahtevali povračilo plačanih stroškov. — Ako ste plačali stroške na sodišču, odnosno pred sodnikom, preden se je pričelo razpravljati, Vas je najbrž sodnik poučil, za kaj gre in ako ste po pouku od strani sodišča plačali stroške, ne boste mogli več zahtevati njih povračila. — Ako ste stroške plačali pri odvetniku, odnosno izven sodišča, bi mogli zahtevati njih povračilo le, ako bi se Vam posrečilo dokazati, da ste bili v zmoti glede bistva stvari. Dvomimo pa, da boste mogli kaj takega dokazati, ker Vam je vendar moral odvetnik povedati, radi česa Vas toži, in sicer ne samo radi »žaljenja častik«, marveč Vam je gotovo navedel dejanje. V primeru eventualne pravde morate predvidevati, da bo nasprotnica, odnosno njen advokat gotovo navajal, da so Vam povedali, za kaj gre, oziroma česa Vas dolže in bo sodišče skoro gotovo bolj verjelo tem navedbam nasprotnice kakor pa Vašim, da ste plačali, ne da bi vedeli za kaj, ker je Vaša navedba manj verjetna.

OUZD terja prispevke od žene delodajalca. S. Š. Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev dolgujete še neke prispevke, ker ste imeli zavarovane delavce pri mlatilnici. Ker OUZD teh prispevkov od Vas ne more izterjati, jih hoče od Vaše žene in jo poziva, naj ta dolg prevzame in poravnava. — Res določa zakon o zavarovanju delavcev, da za vse prispevke, ki jih mora po navedenem zakonu plačati delodajalec, odnosno lastnik obrata, jamči solidarno zakonski drug (torej žena), ki živi z njim v skupnem gospodinjstvu.

Tečaj poštotelegrafске šole v Beogradu. K. J. Ta tečaj za Vašega sina ne prihaja v poštev, ker je namenjen le pripravnikom, ki imajo višji tečajni izpit in ki so že sprejeti v državno službo

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Oče in sin

Ob ciganovem pripovedovanju so se janičarju budili spomini na njegovo mladost. Zaslutil je, da je oni sin on sam, zato je vprašal cigana, ali pozna očeta, o katerem mu pripoveduje. »Seveda ga poznam,« pravi cigan in brž pokliče Marka. »Saj sem bil jaz tisti, ki sem dečka odpeljal na Turško.« Juriju kar vre po glavi, ko mu cigan pove: »Tisti deček si ti!« — »In kje je moj oče?« vpraša hlastno janičar. Cigan mu prereže vezi na rokah in pokaže na

Marka: »Tu, glej, je tvoj oče!« — »Moj sin!« zakliče zdaj Marko in v tem hipu je padla stena med dvema srcema, oče in sin sta se objela.

(Konec sledi)

Razvoj in dragocenost
papeževе tiare

Tiara, ki jo dobi novo izvoljeni papež ob svojem kronanju, nosi potem samo ob velikih svečanostih v cerkvi sv. Petra, pri drugih verskih obredih je okrašen s škofovsko kapo. V prvih krščanskih stoletjih v ostalem, kakor vse kaže, ni bila tiara znak papeževеga dostojanstva, temveč trak okrog čela. Pozneje ga je nadomestila vzhodna škofovska kapa in šele v 11. stoletju se je pojavila krona, ki je bila sprva še preprosta. Bonifacij VIII. ji je dodal drugi obroč, Benedikt X. pa je v drugi polovici 11. stoletja ustvaril tiaro, kakršna je danes. V teku stoletij je postajal ta znak papeževе moči čedalje dragocenejši, dočim je bil do 13. stoletja preprost in včasih celo iz neplemenite kovine. Julij II., ki je ljubil zunanji sijaj, je nosil že čudovito zlato krono, ki je bila vsa posuta z dragulji. Med temi je bil rubin 120 karatov, nad njim pa biser neprecenljive vrednosti. Ta tiara je veljala 200 tisoč dukatov, po današnji vrednosti kakšne tri milijone dinarjev.

*

Zobovje kraljevega
morilca

Grobar na marsejskem pokopališču Saint-Pierre na južnem Francoskem je opazil, da je neki grob odprt. Preiskava je ugotovila, da so neznan storilec grob odpril, razbili krsto in uropali mrtvecu umetno zobovje. Gre za grob Petra Kelemena, morilca našega kralja Aleksandra in francoskega ministra Louisa Barthouja. Po strašnem dejanju je množica morilca linčala, miru pa ni ma niti po smrti.

*

Dojenček zadel dobitek

Neobičajna sreča se je nasmehnila delavcu M. Vaugardu iz Marseja na južnem Francoskem. Nekoliko ur potem, ko mu je žena rodila zdravega dečka, je dobila srečka, ki jo je bil stric podaril za malega nečaka, 75 tisoč frankov. Stric je sicer poskušal ta dar razveljaviti, pa se mu ni obneslo.

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

8

»No, Jurij,« se je Luka hudobno pokašljaj, »napravljaj se, kakor da me ne poznaš, nekoč pa sva si bila dobra znanca. Menda si bolj kratke pameti pa si pozabil name. Ali se nič ne spominjaš, kako si me svoje dni marljivo iskal? E da, da, kadar je stiska, tedaj je tudi berač dober. Kaže, da je v tvojo hišo našla sreča in ti ni več treba pomoči. E pa hvala Bogu, ko ti je dobro v teh pasjih časih! Ali čuj, Jurij, onih šestdeset goldinarjev, a? Kaj je z njimi? Tu v moji torbi so zapisani. Zdaj mi jih boš vrnil. Potrebni so mi, hudo potrebni. Minula je žetev, koruza je že obrana in otava pokošena, ti pa se nič ne zmeniš. To ni prav, Jurij.«

»Kako da bi bil pozabil nate, kum Luka!« je dejal kmet ves skesen, »dovolj me peče, ker ti še nisem izplačal.«

»Seveda! Kajne, sram te je, Jurij, da si beraču dolžen?«

»Ne, Bog mi je priča, da ni tako. Vsak dolg peče človeka in mu ne da miru, ker ni prost, ni sam svoj.«

»Pa se oprost! Plačaj!«

»Plačaj, plačaj! To je lahko reči, ali kaj hočeš, če pride nesreča na človeka. Seno je Sava odnesla, otave nič bilo ni, ker je vođa travnike zasula. Komaj nekaj koruze sem rešil. Čakaj, da to revščino poprodam, vrnil ti bom pošteno, kar sem ti dolžen.«

»Kaj še! Ne morem čakati,« je berač stresel glavo. »Denar mi je potreben.«

»Lepo te prosim, počakaj še! Če mora biti, dal ti bom pet goldinarjev za obresti, v dveh mesecih boš vse pošteno dobil.«

»Kaj še! Moj dragi Jurij, kje imaš pamet! Denar sem, denar — v osmih dneh! Obresti nočem, saj veš, da obresti v denarju ne jemljem.«

»Vem to, za obresti te mora imeti dolžnik na hrani. Ali ti nisem cele tri mesece pošteno dajal jesti in prenočišče tudi? Še nove opanke sem ti dal.«

»Res si, tako sva se tudi zmenila. Kaj mi tedaj obiraš svojo kašo in žgance? Ali ti je žal, da sem tri mesce na tvojem skednju spal?«

»Jedel si, kar sem sam jedel. Zakaj pa si šel na skedenj? Saj bi bil lahko tudi v hiši spal.«

»Jaz nikoli ne spim z ljudmi pod streho.«

»Zakaj ne?«

»To ti nič mar. Torej, da bo račun čist: v osmih dneh hočem denar, ali pa bo prišel, Boga mi, boben.«

»Nikar tako!« je prosil kmet. Toda Luka se je obrnil, ni se menil za kmeta in je mirno kadil, kakor da nikogar ni tu. Ko je Jurij videl, da je Luka danes slabe volje in da se ne da omehčati, je rekel »zbogom« in se je žalosten odplazil.

Luka je gledal izpod obrvi za Jurijem in je grizel bezgovo cevko svoje pipice. Medtem je prišlo mimo njega jedro boso deklet z zavihanimi rokavi, ki je nosilo od sosedovega studenca vrč vode. Bila je postavna, polna, živahna. Okoli bele platnene obleke je imela rdeč pas, na prsih so se ji lesketale koralde, njeni dve črni sijajni kiti pa sta bili zvezani z rdečim trakom. Lice ji je bilo podolgovato, temnopoltno, oči črne ko dve ostrogi in žive kakor žerjavica, gledala je jasno pred se — nikoli v tla in si je pela veselo pesem.

»Mara!« jo je poklical Luka.

»Kaj je, Luka?« je vprašalo deklet in obstalo.

»Daj, da se napijem iz tvojega vrča! Žejen sem postal.«

»Na, Luka, napijte se!« je reklo deklet, stopilo bliže in mu dalo vrč.

Luka je potegnil dva, trikrat pa je vrnil dekletu vrč in dejal:

»Hvala, Mara!«

»Bogu hvala!« je pokimalo deklet in menilo oditi.

»Kaj počne tvoj oče, kum Martin?«

»Zdrav je, hvala Bogu! Davi je bil v mestu, da bi se pogodil za čevljarjevo senožet pri potoku.«

»Eh, pri vas se torej letos pusti?«

»Da, hvala Bogu! Bolje je, kakor smo upali. Bog daj, da bi prihodnje leto ne bilo slabše!«

»To je lepo. Kako pa živina?«

»Zdrava, ne bojim se zime, ko je sena.«

»Ali si ti pri kravah?«

»Eh, kdo pa drugi? Odkar so mati umrli, so krave moja skrb. Toda mudi se mi, oče me čakajo. Zbogom, Luka!«

»Zbogom, Mara!« je odzdravil Luka, deklet pa se je udaljilo z drobnimi koraki.

S čudnim očesom je gledal za dekletom, ki se ji je dolgo, nabrano krilo prelivalo okoli močnega života. Gledal je in gledal za njo kakor lisjak, dokler se deklet ni izgubilo v dvorišče svojega doma, ki se je belo svetil med sadnim drevjem, edini v vsej vasi. Potem je gledal hišo od zgoraj in od zdolaj, kakor da jo z očmi meri.

Za hip se je zamislil in držal pipico v roki. Zopet je pogledal proti Marini hiši. Zdaj je potegnil iz pipice, toda tobak je bil ugasnil. Berač ga je jezno prižgal pa je vlekel in vlekel na vso moč in venomer gledal pred se v zemljo. Oči so mu švigale sem in tja po travi, nekaj je momljaj, pipica je spet ugasnila in Luka je strmel pred se in zapičil pogled v velik kamen kraj ceste.

Vzbudil ga je majhen, raztrgan možic, ki se je od zadaj čez polje priplazil. Bil je to mrk človeček s kuštravimi črnimi osivelimi lasmi in z razmršeno brado, s tenkim nosom in ostrimi črnimi očmi. Na glavi mu je tičal šiljast klobuček, na životu je imel umazano srajco in moder suknen telovnik z jajčastimi srebrnimi gumbi, pošvedrane noge pa so mu bile stisnjene v modre, zakrpane hlače in visoke močne škornje.

»Eee, Luka,« je šepnil prišlec, ko je razgrnil grmovje za beračem.

Luka je obrnil glavo in rekel:

»Kaj je, cigan?«

»Eee, Luka, dobri Luka, eee, zaslužil boš, boš videl. Štiri cvancigarice bodo padle v tvojo torbo,« se je zarežal cigan in dvignil štiri prste svoje roke, ki ji je bil palec odsekan.

»Govori, kaj je!«

»Eh, dva rjavca, vsak po štiri kopit, fina dlaka, živ ogenj. Pri Brežicah, eee, Luka, na paši sta stala, pa je cigo Jankovič mali, Bog pomagaj, razrezal vrvi in beži na Sotlo in čez Sotlo!«

»Pusti me, Ugarkovič! Če je ukradel konje, naj jih žene na sejem!«

»Nikar ne kvasaj, Luka, eee, žica je hitra, žandar je hud, oko si je izposodil od živega vraga.«

»Kje sta konja?«

»V Stenjevcu, eee, Luka. Saj veš, da cigan ne sme imeti lepih konjev. Ukradel jih je črni vrag, vpijejo ljudje, pa greš v arest, Bog pomagaj! Nocoj bo mesečina, konja prideta na Savo. Daj, Luka, eee, podaj se h kumu Lacku, naj počaka na dvakrat štiri kopita, da jih popelje v Lekenik in dalje na mejo, na Turško, v božjem imenu in za naše zdravje.«

»Pojdi zbogom! Nočem.«

»Nočeš? Pa kako, da nočeš, Luka, eee! Šest cvancigaric ti odštejem. Saj si zmerom potoval za cigane in ciganske posle in dobro je bilo.«

(Dalje sledi)

**DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA
PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!**

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Povodenj v Švici. Radi več dni trajajočih hudih nališov so reke v Švici toliko narasle, da so prestopile bregove. Radi povodnji je na mnogih krajih prekinjen železniški ter cestni promet. Z velikimi težkočami se mora boriti promet na Sv. Gotardu.

50.000 ljudi na pobegu pred povodnjo. Iz severne Kitajske prihajajo vznemirljive vesti radi velike povodnji, katero so povzročili naliivi v zadnjih tednih. Predvsem se je razlila v neizmernem obsegu reka Hoangho (Rumena reka). Poplavljenno ozemlje se razteza na več pokrajin z nekaj sto naselbinami. 50.000 ljudi je na begu pred naraščajočo vodo. Del pokrajine med Pekingom in Tiencinom je že poplavljen. Nasipi Velikega prekopa so se porušili radi pritiska vode in voda se razliva v notranjost dežele. Na stotine kvadratnih kilometrov sliči ogromnemu jezeru, iz katerega je videti samo še vrhove dreves ter razvaline porušeni stavb. Nesreča pričinja v podobnem obsegu kakor junija lanskega leta, ker naliivi še vedno trajajo. Iz rek ter potokov so nastali besneči veletoki, kateri ženejo s seboj trupla utopljenih ljudi in živali, hišno opremo ter preostanke raznih poslopij. Obseg grozne poplave se še ne da ugotoviti, ker so pretrgane vse zveze s preplavljenim ozemljem.

Goreči vlak. Na železniški progi Valencia-Barcelona v Španiji je začel goreti vozeči vlak rad eksplozije osetove kisline. Plameni so se z bliskavico razširili na vse vagonne in so povzročili med potniki nepopisen strah ter zmedo. Mnogo potnikov je poskakalo skozi okna drvečega vlaka in se je hudo poškodovalo.

Letalo se pretrgalo v višini 1000 metrov. Pri letalski vaji nad letališčem v Birzfeldu v bližini Brugda v Švici se je zgodila letalska nesreča, pri kateri je ušel pilot za las smrti. Med obračanjem letala po zraku sta se odtrgali od trupa letala peruti v višini tisoč metrov. Z obdobjem vredno duhaprisotnostjo se je pognal pilot iz na dvoje prelomljenega letala in je dosegel s pomočjo padala nepoškodovan zemljo.

Padec meteorja. V severnoameriški državi Oregon je padel zadnje dni izpod neba meteor (kamen), kateri je povzročil pri priletu na zemljo potres. Padec meteorja je bil spremljan od kamene toče, katera je poškodovala mnogo stavb in razcepila na dvoje veliko dreves. Očividci so opazovali izredno nebesno prikazen na daljavo 100 km. Doslej še niso mogli odkriti mesta, kje ravno se je zaril glavni kos meteorja v zemljo. Mnogo učenjakov ameriških zvezdarn je na potu, da izslede meteor.

Domače novice

Kitajski škof msgr. Čeng v Slov. Bistrici. Kitajski škof msgr. Čeng je ves ta teden gost oč. šolskih sester v Slov. Bistrici, katere so mu dale že štiri misijonarke. Na prvi petek je škof Čeng maševal v župnijski cerkvi ter obhajal številne vernike, posebne častilce presv. Srca Jezusovega. Po slovesnostih v Ptujju in po romanju na Ptujsko goro se je zopet vrnil v slovenjebistriški samostan. Zvečer pred praznikom Marijinega vnebovzetaja prirede oč. šolske setre, kakor tudi na praznik sam, škofu Čengu misijonsko prireditev, na kateri bo spregovoril msgr. Čeng kot veliki misijonar tudi sam. Obenem bo na vpogled tudi njegova razstava. Prijatelji misijonov od blizu in daleč vabljeni!

Viničarsko-delavski tabor. Vabimo vse viničarje in vse druge krščansko misleče delavce iz bližnje in daljne okolice, predvsem iz okrajev Ljutomer in Radgona, da se zanesljivo in v čim večjem številu udeležite v nedeljo viničarsko-delavskega tabora pri Kapeli (Slatina-Radenci), kateri se je prvotno nameraval vršiti 30. julija, a smo ga radi kongresa Kristusa Kralja preložili na nedeljo, 13. avgusta. Na svidenje!

Uboj. V gostilni v Činžatu pri Fali sta se sprijeli dve delavski skupini. Delavec Andrej Lamprecht je dobil čisto po nedolžnem več zabodljajev z nožem v prsa, katerim je podlegel. Ta uboj se je izvršil pred očmi žene in otrok, s katerimi se je Lamprecht vrnil domov iz Maribora. Delavca Franca Burja so tako obklali po rokah in nogah, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico v zelo resnem stanju. Doslej so zaprili pet oseb, ki niso domačini.

Posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. Pri Sv. Trojici v Slov. goricah je ravnal posestnikov sin Ignac Mlinarič tako nerodno s samokresom, da se je sprožil in je zadela kroglja

20 letnega vajenca Alojza Podhostnika v vrat. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnišnico v Maribor.

Požar povzročil 200.000 din škode. Ob drugi uri v noči je švignil plamen iz sredine velikega gospodarskega poslopja tvrčke Čuček v Ptujju. Nekaj trenutkov za tem je bilo vse poslopje v ognju, kateri je ogrožal sosesčino. Gasilci so nesrečo hitro omejili. Škoda znaša 200.000 din, ker je zgorelo mnogo tekstilnega blaga, tkalski stroji ter precej sadnih zabojev. Uničen je tovorni avto, več vozov ter krma. Marija Terbuc se je pri reševanju imetja iz gorečega poslopja hudo opekla.

Zgorel v skednju. Na Verdu pri Vrhniku v daljni ljubljanski okolici je zoglenel v gorečem skednju 18 letni Ciril Hren, po domače Krnčev z Verda. Njegov brat se je srečno rešil, toda s hudimi opeklinami. Kako je ogenj nastal, še ni dognano.

GOSPODARSKA KNJIŽEVNOST

»Kmečka žena« št. 7. Fajdiga piše o kongresu, Marija Brenčič poje o mlaticih in ženjicah, Lea Fatur piše o zdravilnosti hribje rese (Device Marije plašček), Iks o vzgoji, Ivanka Simonič o konzerviranju sadja, inž. Simonič o muhah, Wernig pa o svinjah. Dalje so pregovori, izreki o ženskah, razprava o potenju od dr. Justina, dve sličici iz trpljenja pohabljenih od Toneta Bantana, opis Prešernove rojstne hiše in romarske cerkve na Ptujski gori, dve povesti in več slik.

»Roditeljski lista« št. 9 in 10. Dr. Trstenjak razpravlja o vzgoji k narodni zavesti, dr. Gogala o rodbinah, kjer ni očeta, Kolar o kmečki družini, Šilih o otroških napakah, Škerlj o vzgoji za življenje v družbi, o strahovih pa piše Gaspari, Ostrouška piše o otroških igračah, Šegula pa poroča o razgovoru z otrokom o očetu. Slede še vzgojni in zdravstveni nasveti.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

- Dober hlapec, z dobrimi spričevali, se sprejme. Naslov v upravi. 1278
- Gračina v Slov. goricah išče viničarsko družino z najmanj štirimi odraslimi delovnimi močmi po določilih novega viničarskega reda. Ponudbe upravi lista pod »Gračina 1292«.
- Pridno dekle želi v župnišče za gospodinjno. Naslov v upravi. 1293
- Pridnega majerja iščem za mojo kmetijo v Sv. Ilju, šest delovnih moči, plača 6000—7000 din letno in različne ugodnosti. Miovič Peter, Maribor, Aleksandrova 57. 1288
- Starejši oskrbnik, popolnoma samostojen in zanesljiv v gospodarstvu, vinogradništvu in sadjarstvu, želi spremeniti službo. Naslov v upravi lista pod »88—1287«.
- Viničar, izobražen in pošten, šest delovnih moči, trije moški, tri ženske, plačilo izredno dobro, deputatni pogoji ustmeno. Tudi majer, dva moška, dve ženski, se sprejmeta s 1. novembrom. Naslov v upravi lista. 1286

STANOVANJA IN OSKRBA.

Sprejemem dve dijakinji z vso oskrbo. Maribor, Cvetlična ulica 21, I. nadstropje, vrata 3. 1296

POSESTVA:

- Prodam majhno posestvo, nova poslopja, na prometnem kraju, primerno za obrtnika. Valentin Ernest, Sp. Korena 2, Sv. Barbara v Slovenskih goricah. 1266
- Pozor: Kupim vinogradno posestvo v dobrem stanju, 60.000—80.000 din, v okolici Maribora, Sv. Peter, Sv. Jakob, Sv. Marjeta, št. II, Svečina, Jarenina in Pekre. Črnčec Alojz, Gradiška 20, Sp. Sv. Kungota, Pesnica. 1282
- Kupi se majhno posestvo v bližini Sv. Trojice, Slov. gorice. M. Žnidaršič, Maribor, Wildenrainerjeva 8. 1279

Obiščite

8. Mariborski teden

5.—13. avgusta 1939

Polovična vožnja na železnicah od 1.—17. avgusta

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija — Trgovina — Obrt — Kmetijstvo — Velika tekstilna razstava — Tujskoprometna razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Razstava narodnih vezenin — Narodopisne razstave — Jubilejna gledališka razstava — Skautska razstava — Razstava malih živali — Številne specialne razstave — Koncertne in gledališke prireditve — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

★

Obiščite Mariborski otok, najlepšo kopalnico v Jugoslaviji! — Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak! — Obiščite vinorodne Slovenske gorice! — Obiščite veselje Maribor in njegovo okolico! — Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

Prodam posestvo, 5½ orala, vse v ravnini, dobra lega. L. Muršič, Formin 17, Sv. Marjeta pri Moškanjcih. 1277

Prodam novo zidano hišo z vrtom zaradi selitve, cena 24.000 din. Polovico dam na mesečne obroke. Dobrava št. 175 pri Mariboru. 1283

Prvovrsten travnik, 8 oralov z veliko parmo, se prodaja; cena 40.000 din. Pojasnila: Studenci pri Mariboru, Krekova 32. 1285

RAZNO:

- Ne zamudite prilike! Po polovični ceni dobite vseh vrst ostanke v trgovini Mira Penič, Maribor, Vetrinjska ulica 9. 1294
- Singer šivalni stroj Ringschiff za 650 din kakor več rabljenih ženskih in moških koles od 300 din naprej prodaja mehaniker Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1289
- Kupim orehova debela od 50 cm debeline naprej, javor od 40 cm naprej, brez grč. Plačam takoj. Franc Kalan, lesna trgovina, Vrbje, pošta Žalec. 1290
- Dobro idočo ročno tkalnico prodam ali oddam v najem. Pišite na upravo lista pod »Prilika 1291«
- »Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite sedaj najceneje ostanke raznih tovarn, žamet, svilo, delen, popelin za srajce, oksford, cvirncajg, belo, plavo in rjavo platno. Predpasniki vseh velikosti, srajce, hlače, moške in ženske, gate, otroške obleke za deklice in dečke. Moške obleke in kovani čevlji. Šivalni stroj 480 din, postelje, stoli, kuhinjska omarica, mize, odeje, koci. 1293
- Sprejemem takoj deklico za svojo, staro 11 do 14 let, ubogih staršev. Sluga Franc, posestnik, Rošpoh 32, Pesnica pri Mariboru. 1281
- Linolej, kartolej, voščeno platno, auto-platno, gumi-platno in umetno usnje kupite najceneje pri »Obnova« F. Novak, Jurčičeva ulica 6. 1270
- Kupim cepljene hrastove doge po najvišjih cenah. Sulcer, sodar, Maribor, Vojašniška ulica 7. 1280
- Kupim otroški voziček v dobrem stanju. Domačenik Josip, Hoče. 1276
- Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puh po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 524

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Iščem poštenega in krepkega fanta, najrajši takšnega, ki se je že nekaj učil, za pekarno. Marinc, Rogatec. 1269

Iščem pridnega, poštenega viničarja, ki zna samostojno opravljati vsa viničarska dela. Javiti se v viničariji gospoda Franca Krajnc v Zgornji Voličini 76, Sv. Rupert, Slovenske gorice. 1268

Išče se dekleta za vse, katera zna kuhati. Mesečno 300 din. Predstaviti se od 11 do 12 pri g. Regina Göttlich, Maribor, Koroška c. 128. 1265

Sprejemem vajenca. Bezjak Josip, kovač, Gočova, Sv. Lenart v Slov. goricah. 1267

Prav dobrega kravarja za 20 komadov živine (poročenega), tudi nemščine zmožnega, sprejme takoj dr. Reiser, Pekre št. 57 pri Mariboru. 1273

Služkinja, večča samostojne kuhe, mirna in zdrava, stara do 30 let, se sprejme na deželo od 15. avgusta. Polkovnik Petrinčič, Jurklošter pri Laškem. 1275

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

RAZNO:

Vodne žage, žage za gatarice, cirkularke, vodovodne cevi v vseh dimenzijah, ovne ali vidre za napeljava vode na hribe, štedilnike, kakor tudi vso drugo železnino, Vam priporočam, da si nabavite po potrebi v trgovini železnine Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. Blago kvalitetno in cene zmerne. 1248

Kupujemo ržene rožičke in lipov cvet. Ponudbe na Salus d. d. Ljubljana. 1225

Volno, nogavice, perilo, hlače, predpasnike, obleke, robce, čepice, rute, blago za posteljno, moško, žensko perilo in obleke, ostanke vseh vrst pletenin dobite v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Maribor, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 1134

Šivalne stroje, nove, od 1950 din naprej, s 25 letno garancijo, prodaja tudi na mesečne obroke po 100 din mehničar Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1070

Mostin za napravljanje izvrstne domače pijače. Staklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Za 10.000 din je proti nezgodi zavarovan vsak, kdor kupi kolo v trgovini Metoda Senčar, Štrigova. Na zalogi kolesa najboljših znamk, Waffenrad-Steier, Styria, Puch, Viktoria, Vesta, Wanderer, Diamant itd. Nova kolesa že od 490 din naprej. Proti dobremu jamstvu tudi na majhne mesečne obroke. Stara kolesa vzamem v račun. 835

Kmetovalci, pozor! Varujte Vaše svinje pred boleznimi! To dosežete, ako polagate prašičem vsaj enkrat tedensko redilni prašek

»MASTELIN«

zakonito zavarovana znamka. Samo poskusite in prepričali se boste. Dobi se v vseh trgovinah in v glavni zalogi Ivan Magdalenc, Rače-Maribor. 1257

Vse leto lahko trajno ohranite **MOŠT** iz grozdja, kakor tudi vse sadne sokove brez vsakega aparata brez izgube časa brez strokovnega znanja

s pomočjo **NIPAKOMBINA A/II.** Odličen napredek današnjega znanja! Enostavno! Poceni! Higijenično!

Odobreno po Ministrstvu poljedelstva. 1272
Navodila in cenik pošilja brezplačno:

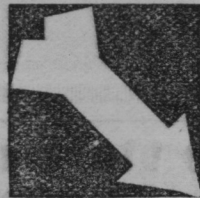
RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ulica 1

Oglasi

v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Vse za šolo

knjige in potrebščine v

Tiskarni sv. Cirila

v Mariboru:

Koroška cesta 5,
Aleksandrova cesta 6,
Kralja Petra trg 6.

v Ptujju:

Slovenski trg 7.

Boste zadovoljni!

Poljedelski stroji

kakor slamoreznice na ročni in električni pogon, Silo-reznice, velike mlatilnice v vseh izvršitvah, rezilniki za repo, drobilniki (mlini za debelo moko), mlini za sadje, stiskalnice za sadje z dvojnimi klistastimi tiskalom itd. tvornice strojev »Badenia«, Weinheim. Vpraša se: **A. URBAN,** Maribor, Kralja Petra trg 1/II. 1274

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd., valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 1271

Bančno Kom. zavod

Maribor, Aleksandrova cesta 40
Prodaja srečk drž. razredne loterije

Ljudska posojilnica v Celju

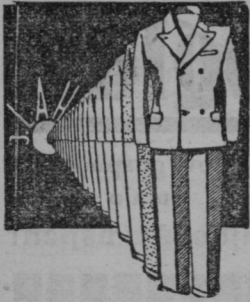
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.

Klobuki,

obleke, 441
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in naj-
ugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

VIOLINE TRED. HARMONIKE
OD: DIN: 65- OD: DIN: 59- OD: DIN: 128-
BREZPLAČEN POUK V IGRANJU.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL & HEROLD IAL. TVORNICE GLASBIL.
MARIBOR št. 106

Razglednice vseh vrst
tudi za trgovce, po engros-cenah
v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Cvirnato blago za moške

ženske že od 5 din naprej se dobi pri
I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Kupujte pri naših inserentih!

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I

PODRUŽNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—